

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍՏԵ ԸՆԴՈՒՆԵՅՑ ԱԽՏՐԱԽՈՅ ԵԿԵՂԵՑՆԱԿԱՆ ՊԵՏԵՐՈՒ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Սուրբիոյ Նախագահ Պաշար ալ-Ասատ ընդունեց Աստրախոյ քրիստոնէայ հոգեւոր պետերու պատուիրակութիւնը, որ կ'ընդգրկէր Հայ Կաթողիկէ, Հայ Ուղղափառ, Ղաթի Ուղղափառ եկեղեցիներու եպիսկոպոսները:

Նախագահ Ասատ պատուիրակութեան անդամներուն հետ խորհրդակցեցաւ Սուրբիոյ քաղաքական եւ տրնտեսական պատերազմին լոյսին տակ ստեղծուած ծանր պայմաններուն մէջ երկրին նեցուկ կանգնելու գծով Աստրախոյ եւ այլ երկիրներու արեւելեան եկեղեցիներու բարոյական դերակատարութեան շուրջ:

Նախագահը այնուհետեւ գլխաւորեց Աստրախոյ մէջ սուրիական համայնքին եւ այլ համայնքներու նկատմամբ դրական վերաբերմունքը, յատկապէս համայնքներու զաւակներուն մէջ ընտանիքի, ինքնութեան եւ հայրենիքի պատկանելիութեան գիտակցութեան ամրապնդումն ու օտարութեան մէջ անգամ հայրենիքին աջակցելու խրախուսական մօտեցումը:

ԳՈՒՄԱՐՈՒԵՅՄԱՒ ՍՕ ԽԱՉԻ 41-ՐԴ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՊԱՏՊԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Չորեքշաբթի 28 եւ Հինգշաբթի 29 Յունիս 2023-ին գումարուեցաւ Սուրիահայ Օգնութեան Խաչի 41-րդ Շրջ. Պագտամաւորական

ժողովը, որուն բացումը կատարեց Թեմիա Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մակար Ս. Եպս. Ազգարեան:

Ժողովին ներկայ էին նաեւ ՀՕՍ-ի Կերթ. Վարչութեան Միջին Արեւելքի ներկայացուցիչ Նելլի Վեքիլեան, Պատկան Մարմինի ներկայացուցիչ Անի Մուրատեան, «Գանձասար» շաբաթաթերթի խմբագիրը, քոյր միութիւններու ներկայացուցիչներ, շրջաններու եւ նըստավայրի մասնաճիւղերու վարչութիւններու պատգամաւորներ եւ ունկնդիրներ:

Շրջ. Վարչութեան ատենապետ Սիրան Ամպարճեան ներկաները հրաւիրեց մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգելու ՍՕ Խաչի հին եւ նոր նշեցեալներուն յիշատակը, յատկապէս յիշատակելով հանգուց-

Շաբ. Էջ 2

ԱԽՏՐԱԽՈՅԵՆ ԺԱՄԱՆԱԾ ԲՐԻՍՏՈՆԵԱՅ ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԵՏԵՐՈՒ ԶՕՐԱԿՅԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆԸ ՍՐԲ. ԲԱՌԱՍՆԻՅՑ ՄԱՆԿԱՆՅՑ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Շաբաթ, 1 Յունիս 2023-ի առաւօտուն, Աստրախոյէն ժամանած քրիստոնէայ հոգեւոր պետեր, Բերիոյ Թեմի Կաթողիկէ Հայոց Առաջնորդ Արիի. Տ. Պետրոս Արք. Միրիաթեանի եւ Արժ. Տ. Կոմիտաս Ա. Քիւյ. Տատաղեանի գլխաւորութեամբ այցելեցին Սրբ. Բառասնից Մանկանց Մայր եկեղեցի, ուր ջերմապէս դիմաւորուեցան Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Գերշ. Տ. Մակար Սրբ. Եպս. Ազգարեանի, Ազգ. Երեսփոխանական Ժողովի, Ազգ. Վարչութեան, Ազգ. Կրօնական Ժողովի անդամներու, ինչպէս նաեւ եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդին կողմէ: Աստրախոյէն ժամանած պատուիրակութեան մաս կը կազմէին Ղաթի եկեղեցւոյ Առաջնորդ Անպա Տանիլէ, Աստրախոյ եւ Նոր Չելանտայի Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Հայ-

կազմուն Արք. Նաճարեան, Հայ Կաթողիկէ եկեղեցւոյ Առաջնորդ Մոնասիոր Պասիկ Սասունեան եւ Յոյն Կաթողիկէ եկեղեցւոյ Առաջնորդ Ռոպեր Ռապաթ, որոնք եկած էին իրագել դառնալու աղետալի երկրաշարժին թողած հետեւանքներուն, քրիստոնէայ համայնքներուն դիմագրաւած մարտահրաւերներուն եւ բարոյական օժանդակութեամբ աղօթակից եւ զօրակից դառնալու համայնքներուն:

Սրբազան հայրը, յանուն Բերիոյ Հայոց Թեմի ժողովուրդին եւ ժողովականութեան, բարի գալուստ մաղթեց հոգեւոր պետերուն: Այցելուները շրջելով եկեղեցւոյ մէջ, ծանօթացան Սրբ. Բառասնից Մանկանց Մայր եկեղեցւոյ պատմութեան, սրբապատկերներու արժէքին եւ յետ պատերազմեան շրջանին եղած նորոգութիւններուն: Հոգեւոր պետերը Սրբ. Բառասնից Մանկանց սրբապատկերին դիմաց յատուկ աղօթք բարձրացուցին առ Աստուած եւ շարական երգեցին՝ հայցելով Ամենակալին պահպանութիւնը: Այցելութեան աւարտին, Աստրախոյ եւ Նոր Չելանտայի Հայ Առաքելական եկեղեցւոյ Առաջնորդ Գերշ. Տ. Հայկազուն Արք. Նաճարեան, Մակար սրբազանին յուշամետալ մը նուիրեց: Եղբայրական սիրոյ ջերմ մըթնոլորտի մէջ հոգեւոր պետերը իրենց բարեմաղթութիւնները փոխանցեցին Բերիոյ Հայոց Թեմի ժողովականութեան եւ ժողովուրդին:

ԼԻԼԻԹ ՎԱՍՏԵԱՆ ՍՐՁՓԵԼՈՒ ԵՒ ՄՊԱՌՆԱԼԻՔԻ ԱՆՉՁԱՆԳ ՀԵՉԵՑՈՒՅԱԾ Է ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՎԵՀԱԺՈՂՈՎԷՆ ՆԵՐՍ

Ստորեւ՝ ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն Մամինի անդամ, Հայաստանի Հանրապետութեան Ազգային Ժողովի «Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւոր Լիլիթ Վալստեանի ելոյթը ԵԱՀԿ Խորհրդարանական Վեհաժողովին ընթացքին (Վանքուվըր, 2 Յունիսին):

«Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտութիւնը Արեւմտեան քաղաքակրթութեան փորձաքար է: Միթէ՞ դուք կ'ուզէք ականատեսը ըլլալ, թէ ինչպէս կը հայրենագրկուի քրիստոնէական հնագոյն քաղաքակրթութիւնը: Ես սթափելու եւ սպառնալիքի ահագնազ կը իրնէցնեմ՝ SOS!!!!!!»

Այստեղ եւ հիմա է ժամանակը աննահանջ քաղաքական կամք դրսեւորելու, քայլերու ձեռնարկելու եւ մերժելու երկակի չափանիշներու քաղաքականութիւնը: Ատրպեյճան պետք է պատասխանատուութեան ենթարկուի իր ռազմական յանցագործութիւններուն համար:

Լեռնային Ղարաբաղի հայ բնակչութիւնը չի կրնար զրկուիլ իր պատմական ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՄԵՋ ինքնորոշուելու, ապահով եւ ազատ ապրելու անօտարելի իրաւունքէն:

Վճռական ըլլալու եւ գործելու ժամն է»:

Խմբագրական

ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ՝ ԷԱԿԱՆ

Ինչպես սուրիահայ, այնպես ալ շարք մը սփիւռքահայ համայնքներու համար այս շրջանին կարեւոր նշանակութիւն ունի վերակազմակերպումը:

Վերակազմակերպումը իմաստ պիտի ունենայ յատկապէս, երբ կառոյցներ վերանորոգելու եւ համայնքի զաւակներուն դիմագրաւած տարբեր դժուարութիւններու յաղթահարման նպաստելու կողքին, սերտողութիւն կատարուի թէ համայնքը դէպի ո՞ր կ'ուղղուի, վերակազմակերպուելու եւ ինքնութեան որակը պահելու համար ի՞նչ բաներու կարիք պիտի ունենայ յառաջիկայ գէթ 25 տարիներու ընթացքին եւ ինչպիսի՞ ծրագիր հարկ է մշակել այդ կարիքները ապահովելու համար:

Աշխուժութիւնը, առանձնաբար, երբեք երաշխիք չէ գոյատեւման: Միտք բանին՝ որեւէ ոլորտի մէջ եթէ ծրագրաւորում չըլլայ եւ պարզապէս գործ քալեցնելու տրամաբանութեամբ ընթացք առնեն աշխատանքները՝ ընդհանրապէս կրկնութիւնը ըլլալով նախորդ տարիներու գործունեութիւններուն, առանց ժամանակի պահանջներուն հետ քայլ պահելու, քանի մը տարի վերջ լուրջ տագնապի մէջ պիտի յայտնուինք: Պիտի նկատենք որ տարբեր մակարդակներու վիայ նպատակաւորուած գործունեութեան բացակայութիւնը փակուղիի դիմաց կանգնեցուցած է մեզ ու կարիքները բազում ըլլալով ելքերը երեւելի չեն արդէն:

Անհրաժեշտ է սերտել, թէ մեր կրթական հաստատութիւնները, մեր մշակութային թէ մարզական միութիւնները, զարգանալու, տնտեսապէս ինքնաբաւ դառնալու, անհրաժեշտ մարդուժով օժտելու համար ինչպիսի՞ ծրագիրներ պէտք է մշակուին, երիտասարդ սերունդները, ուսեալ տարրը մեր միութիւններուն եւ ակումբներուն շուրջ պահելու համար ինչպիսի՞ գործելաճ պէտք է կիրարկուի, մեր սերունդները ուսումնական եւ աշխատանքային նուաճումներու ուղղելու համար ծնողք-դպրոց-միութիւն գործակցութեան ինչպիսի՞ եղանակ պէտք է որդեգրուի:

Տակաւին երկրի տարբեր ոլորտներու զարգացման մէջ մեր մասնակցութիւնը արդիւնաւետ ու յատկանշական դարձնելու համար ինչպիսի՞ մարտավարութիւն պէտք է մշակուի:

Այս բոլորը կարեւոր պահանջներ են, որոնց մասին մտածելն ու գործի անցնիլը՝ առօրեայ աշխատանքներէն քայլ մը անդին անցնելով շրջահայեաց մօտեցում ունենալ եւ ծրագրել կը պահանջեն:

Երկրի տնտեսական ծանր պայմանները, գաղթի դիմող յատկապէս երիտասարդներու աճող թիւը եւ ասոնց հետեւանք համայնքին առջեւ ծառայող մարտահրաւերները յստակ, իրականանալի եւ արդիւնաւետ ծրագիրներու կը կարօտին:

Նման ծրագիրներ կեանքի կոչելով նաեւ ապագային կըրնանք ունենալ ե՛ւ հայերէնաւանդ ուսուցիչներ, ե՛ւ մշակութային ոլորտներու մէջ ծառայող մասնագէտներ, ե՛ւ տարբեր կառոյցներու վիճակը բարելաւելու ատակ տնտեսագէտներ...:

«Գ.»

-Սուրիոյ առողջապահութեան նախարար տոքթ. Զասան Ղապպաշ իր սեուտի պաշտօնակից Ֆահտ պըն Ապտուլ Բահման Ճալաճէլի հետ խորհրդակցեցաւ երկու երկիրներուն միջեւ առողջապահական գործակցութեան ամրապնդման միջոցներուն շուրջ: Սեուտական Արաբիոյ մէջ տեղի ունեցած այս հանդիպումին, կողմերը խորհրդակցեցան նաեւ Սուրիոյ եւ Սեուտական Արաբիոյ փորձառութիւններու փոխանակման շուրջ: Ասոնք այցելեցին առողջապահական կեդրոն, ուր նախարար Ղապպաշ մօտէն ծանօթացաւ ուխտաւորներուն տրամադրուած առողջապահական ծառայութիւններուն եւ այլն:

-Սուրիոյ Արտաքին գործոց նախարարութիւնը խստիւ դատապարտեց պաղեստինեան ճենին քաղաքին դէմ խրայելեան յարձակումները, որոնց հետեւանքով նահատակներ եւ տասնեակ վիրաւորներ արձանագրուեցան: Նախարարութիւնը անելցուց.

«Սուրիոյ շահրապետութիւնը մտահոգութեամբ կը հետեւի պաղեստինեան ճենին քաղաքի մեր եղբայր ժողովուրդին դէմ խրայելեան յարձակումներուն եւ իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ նահատակներուն ծնողներուն, Պաղեստինի կառավարութեան եւ ժողովուրդին»:

-Սուրիոյ Պաշտպանութեան նախարարութիւնը հաղորդագրութեամբ յայտարարեց, որ Կիրակի, 2 Յուլիս 2023-ին, ի պատասխան օրեր առաջ Զամալի եւ Լաթաքիոյ արուարձաններուն ուղղութեամբ զինեալ ահաբեկչական խմբաւորումներու գործած յարձակումներուն, սուրիական բանակը, գործակցաբար ռուսական օդուժին հետ, հրթիռկոծեց Իտլիպի արուարձանին մէջ զինեալ ահաբեկչական խմբաւորումներու կեդրոններ, թագստոցներ եւ օդանաւերու արձակման տարածքներ՝ ահաբեկիչներուն շարքերուն մէջ արձանագրել տալով մեռելներ եւ վիրաւորներ:

ԳՈՒՄԱՐՈՒԵՑԱՒ...

Սկիզբ՝ էջ 1

Եալ Միրնա Մինասեանը: Ապա ան արտասանեց Շրջ. Վարչութեան խօսքը, որմէ ետք հերթաբար խօսք առին ԶՕՄ-ի Կեդր. Վարչութեան եւ Պատկան Մարմինի ներկայացուցիչները: Զուսկ, խօսքը փոխանցուեցաւ սրբազան հօր, որ դրուատեց անցնող երկամեակին Շրջ. Վարչութեան ծաւալած բեղուն ու պատուաբեր գործունեութիւնը, յատկապէս երկրաշարժի ամենադժուար օրերուն եւ յաջողութիւն մաղթեց ժողովին: Դիւանի ընտրութենէն ետք, ժողովը անցաւ օրակարգերու լուծման: Ընթացքին քննարկուեցաւ Շրջ. Վարչութեան երկամեայ գործունեութիւնը, ներկայացուեցան առաջարկներ առ ի գործադրութիւն նորընտիր Շրջ. Վարչութեան, ինչ-

պէս նաեւ յղուած ԶՕՄ-ի 73-րդ Զամահայկական Պատգամաւորական ժողովին: Աւարտին ժողովը ընտրեց ՍՕ Խաչի Շրջ. Վարչութեան կազմը, որ բաղկացաւ հետեւեալ ընկերուիներէն. Սիրան Ամպարճեան, Չեփիւր Գեորգեան, Մարալ Տէր Մանուէլեան, Մարինա Գեւորեան, Լենա Միսաքեան, Նարդիկ Նագգաշեան, Անժելա Մահսերճեան, Մարալ Մելքոնեան (Դամասկոս), Սօսի Աթիկեան (Քեսապ), Թամար Շահինեան (Գամիշլի), Մարինա Արզումանեան (Լաթաքիա) ժողովը ընտրեց նաեւ ԶՕՄ-ի 73-րդ Զամահայկական Պատգամաւորական ժողովի շրջանի պատգամաւորները:

Լուրեր Հայաշխարհին

ԱՐՅԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ Ժողովի բոլոր 5 խմբակցությունները ԿՊՂՎՈՒՆԵՆ «ՀԱՄԱՆՄԲՈՒՄ» ԸՆԴՐՄԱՆ «ՀԱՅԱՔՈՒԷ» ՕՐԷՆՍՊՐԱԿԱՆ ՆԱԽԱՃՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՒ ՅԱԶՈՂՈՒԹՅՈՒՆ ԿԸ ՄԱՂԹԵՆ ԱՆՈՐ

Արցախի Ազգային ժողովի բոլոր 5 խմբակցությունները հանդես եկած են յայտարարությամբ՝ «Հայաքուէ» օրենսդրական նախաձեռնության մասին:

«Արցախի Հանրապետության Ազգային ժողովի բոլոր խմբակցությունները ողջունում են «համախմբում» շարժման «Հայաքուէ» օրենսդրական նախաձեռնությունը և մաղթում յաջողություններ:

Հայաստանի Հանրապետության և Արցախի Հանրապետության կազմակերպության շուրջ ստեղծուած աննախադեպ իրավիճակում այդ օրենսդրական նախաձեռնությունը կոչուած է կանխելու Արցախի ժողովրդի հաւաքական կամքի դրսեւորման անբեկանելի իրողությունը շրջանցելու որեւէ նկրտում: Ան երաշխաւորում է հայ մարդուն իր երկրի ճակատագրական հարցերի լուծման անմիջական մասնակից լինելու սկզբունքային խնդիրը: Արցախի կարգավիճակը, ըստ այդմ էլ՝ արցախցիների անվտանգ ապրելու հիմնարար իրաւունքի ապահովելը ՀՀ ներքին և արտաքին քաղաքականութեան առանցքային բաղադրիչը պետք է լինի: Լիալոյս ենք, որ խելամիտ համակողմանի քայլերի արդիւնքում «Հայաքուէ»-ն Նշուած ուղղություններում կ'ունենայ առանցքային նշանակութիւն: Սա ժողովրդի իշխանութեան օրինակելի նախաձեռնութիւն է, քանզի «ամբողջ իշխանութիւնը պատկանում է ժողովրդին» արտայայտությունը ոչ թէ մերկապարանոց լոզունգ է, այլ կիրառման ենթակայ հզօրագոյն գործիք:

Արցախը չի ընկրկելու թշնամու առջեւ, թոյլ չենք տալու մեր ազգային ազատագրական արդար պայքարը անամօթաբար «ահաբեկչութիւն» անուանել իրաւունքի հանրաճանաչ ձեւաչափերով ամրագրուած մեր հիմնարար իրաւունքների համար մղուող պայքարի ոգին:

Ելակետ ընդունելով այն, որ համազգային խնդիրները հարկ է լուծել բացառապէս համազգային ընթացակարգերով, մէկ անգամ եւս պետք է արձանագրուի, որ Արցախի ժողովուրդը ազատ և անկախ ապրելու իր կամքը ամրագրել է 1991թ. ԼՂՀ-ի Հռչակագրով, 1991թ. հանրաքուէի արդիւնքներով, 1992թ. ԼՂՀ-ի պետական անկախութեան մասին Հռչակագրով: Արցախի ժողովրդի իւրացուած ինքնորոշման իրաւունքի փաստի որեւէ խմբագրում հնարաւոր է բացառապէս ժողովրդական կամարտայայտութեամբ, ուստի, առանձին անձինք և շրջանակներ իրաւասու և լիազօրուած չեն վճռահատելու համազգային առանցքային հարցերը:

Աստուած պահապան մեր Հայրենիքին և մեր հայրենակիցներին»:

- «Ազատ Հայրենիք-ԸՄԴ» խմբակցութիւն
- «Միասնական Հայրենիք» խմբակցութիւն
- «Արդարութիւն» խմբակցութիւն
- «ՀՀ Դաշնակցութիւն» խմբակցութիւն
- «Արցախի ժողովրդավարական» խմբակցութիւն

ՀՅԴ-Ն ԼԱՆԷՅԻ ՄԵՋ ԲՈՂՈՔԻ ՅՈՅՅ ԻՐԱԿԱՆԱՅՈՒՅԱԾ Ե՝ ՈՐՊԷՍ ԱԶԿՅՈՒԹՅԻՆ ԱՐՅԱՆԻՆ

ՀՀԿ աշխարհասփիւռ կառոյցները կը շարունակեն աշխարհի տարբեր ծայրերուն բողոքի նախաձեռնութիւններ իրականացնել՝ աշխարհին հասցնելով արցախահայերու ձայնը:

ՀՀԿ Հոլանտայի «Գարեգին Նժդեհ» Երիտասարդական Միութիւնը Լահէյի մէջ ցոյց իրականացուցած է՝ որպէս աջակցութիւն Արցախի:

«Մեր ձայնի ցուցադրութիւն և բարձրացում, ոչ միայն Հայաստանի իշխանութիւններուն, այլեւ ամբողջ աշխարհին համար, որոնք պետք է հասկնան, որ հայերը ունին ինքնորոշման իրաւունք և այս երկրագունդին վրայ ոչ մէկ արարած կրնայ խախտել ատիկա», ըսած է դաշնակցական կառոյցը:

ՄԻՋՈՅԵԱՆՆ ՌԻՐԱՆԻ ԴԵՄՊԱՆԸ ԱՆՊՐԱՊՐԱՇ ԵՆ ՀԱՐԱԽՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԻ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ԽԱՂԱՊՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿԱՅՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ

4 Յուլիսին արտաքին գործոց Նախարար Արարատ Միրզոյեան ընդունած է Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ իր դիւանագիտական առաքելութիւնը աւարտող՝ Իրանի Իսլամական Հանրապետութեան դեսպան Ապպաս Պատախչան Չոհուրին:

Արտաքին գործոց Նախարար Միրզոյեան, դիտել տալով, որ դեսպան Չոհուրիի պաշտօնավարման ժամանակահատուածը համընկնած է Հայաստանի համար խիստ բարդ շրջանի հետ, բարձր գնահատած է Հայաստանի և Իրանի միջեւ փոխըմբռնման ու յարաբերութիւններու խորացման առումով անոր ներդրած ջանքերը և յաջողութիւն մաղթած հետագայ դիւանագիտական աշխատանքին մէջ:

Զրուցակիցները քննարկած են հայ-իրանական համագործակցութեան օրակարգային տարբեր հարցեր՝ երկուստեք գոհունակութեամբ արձանագրելով երկու երկիրներու միջեւ քաղաքական երկխօսութեան բարձր մակարդակը: Ընդգծուած է, որ երկու երկիրներու գործակցութիւնը կը բխի ինչպէս տարածաշրջանային մարտահրաւերներու դիմակայման հրամայականէն, այնպէս ալ երկու ժողովուրդներու միջեւ պատմականօրէն ձեւաւորուած բարեկամական կապերէն:

Վերահաստատուած է բարձրաստիճան փոխայցելութիւններու և արտաքին քաղաքական գերատեսչութիւններու միջեւ պարբերական խորհրդակցութիւններու դրական կշռոյթը պահպանելու պատրաստակամութիւնը: Կարեւոր համարուած է երկուստեք հետաքրքրութիւն ներկայացնող տնտեսական ծրագրերու իրականացման, երկկողմ առեւտուրի խթանման առկայ ներուժի օգտագործման քայլերը:

Անդրադարձ կատարուած է Հարաւային Կովկասի տարածքին խաղաղութեան և կայունութեան հաստատման՝ երկու երկիրներու տեսլականին և այդ ուղղութեամբ իրականացուող ջանքերուն:

ԻՇԽԱՆ ՍԱՂԱԹԵԼԵԱՆ ՊՐԻՔՍԵԼԻ ՄԵՋ ՀԱՆՊԻՊԱԾ ԵՆՆԵՔ ՊՈՒՆԹԻ ՇԵՏ

Աշխատանքային այցելութեամբ Պրիքսել գտնուող՝ ՀՀԿ Հայաստանի Գերագոյն Մարմնի ներկայացուցիչ՝ Իշխան Սաղաթելեան հանդիպում ունեցած է Եւրոպայի Ընկերվարական կուսակցութեան գլխաւոր քարտուղարի տեղակալ Եանքե Պոլեթի հետ:

Հանդիպումին մասնակցած է ՀՀԿ Հայ Դատի Եւրոպայի գրասենեակի նախագահ Գասպար Կարապետեանը:

Զրուցակիցները միտքեր փոխանակած են Եւրոպայի Ընկերվարներու Կուսակցութեան և իբրեւ դիտորդ անդամակցող ՀՀ Դաշնակցութեան միջեւ յարաբերութիւններու զարգացման, ինչպէս նաեւ փոխադարձ հետաքրքրութիւն ներկայացնող այլ հարցերու մասին:

Իշխան Սաղաթելեան հանգամանօրէն ներկայացուցած է Հայաստանի Հանրապետութեան և Արցախի Հանրապետութեան շուրջ ստեղծուած անվտանգային և մարդկային իրավիճակը, Ատրալեյճանի շարունակական յարձակումը և միջազգային գործընկերներէն ակնկալած աւելի հասցեական ու գործնական արձագանգ:

Յառաջիկայ երկու օրերուն Իշխան Սաղաթելեանի աշխատանքային այցելութիւնը պիտի շարունակուի Եւրոպական Խորհրդարան:

ՀՀԿ Հայաստանի Գերագոյն Մարմնի Հանրային Կապերու Գրասենեակ 03.07.2023

ՆԱՅԻՆԻՔԻ ՓՐԿՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՅԵՏԱԶԳԵԼԻ Է Բ. ՃԱՄԲՈՒ ՔԱՐՏԷԶՆԵՐՈՒ ԱՃՈՒՐԴ

U. Մահերեճեան

«Կարելի ԶԷ Այսպէս Ծարուակել»

Առանց մտահան ընելու նախորդ սինակին մէջ մեր մատնանշած՝ միջազգային եռեւեփումներուն ընդհանուր պատկերն ու անոնց ազդեցութիւնը նա՛նք մեր հայրենիքին վրայ, եկէ՛ք, կեդրոնանանք Յայաստանի դիմագրասած տաղնապներուն վրայ:

Յայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքի հայուն համար, մէկ բան յստակ է ու անվիճելի, ինչ որ ալ ըլլան այսօրուան իշխանաւորներուն ստապատիր հաւաստիքներն ու քարոզները: ԱՅՍ ԸՆԹԱՅԸ ԿԱՐԵԼԻ ԶԷ ՇԱՐՈՒՄԱԿԵԼ, ԱՆՅԱՊԱՂ ՊԷՏԸ Է ՍԱՆՁԵԼ ԳԱՅԱԿԻԺՈՒՄՆ ՈՒ ԱՐԳԵԼԱԿԵԼ ՆՈՐ ԿՈՐՈՒՍՆԵՐ: ԻՇԽԱՆԱՎՈՒԹԻՒՆԸ ԱՒԵԼԻ ԸԱՆ ՅՐԱՄԱՅԱԿԱՆ Է, հոգ չէ թէ կան հակուորներ, որոնք կը շարունակեն դաւանիլ, թէ «ժողովուրդին կողմէ ընտրուած իշխանութիւնը» պետք է մնայ անհայելի, իրաւունք ունի ընելու այն՝ ինչ որ «երկաթէ մուրճի մանտաթը» կը թելադրէ, ժամանակ տալ, որպէսզի իր ծրագիրները իրականացնէ, այսինքն՝ հայրենիքը... վերջնական կորուստի մատնէ:

Ամիջապէս ընենք կարելու շեշտադրում մը. իշխանափոխութիւնը լուծում չէ, այլ լուծման առաջին քայլը: Իշխանափոխութեան առաջադրանքը կը պարզ է ծիածանէն աւելի շատ գոյներ: ՄԵԼ կողմէ՝ կայ ամէն բան օրէնքի եւ արդարադատութեան ճամբով, սահմանադրական կարգով իրականացնելու ուղին, իսկ միւս ծայրը կայ ի հարկին բիրտ ուժի դիմելու ընտրանքին դրօշը: Առաջին ուղին կտրեց բազմաթիւ հանգրուաններ, բայց չհասաւ յաջողութեան, իսկ երկրորդը (թէեւ որոշ չափով ամբոխահաճ) չէ փորձուած եւ անկէ պետք է ամէն ձեւով խուսափիլ, որովհետեւ կրնայ երկիրը նետել քաղաքացիական պատերազմի մէջ:

Անկախ ձեւէն, իշխանափոխութեան պահանջը ընդարձակ հող շահած է եւ կը հնչէ մասնաւորաբար բոլոր այն շրջանակներէն, որոնք նախանձախնդիր են հայրենիքի փրկութեան եւ գոյատեւման պահպանման: Այս լայն ճակատին մաս կը կազմեն խորհրդարանական եւ արտախորհրդարանական ընդդիմադիրներ, կուսակցութիւններ, քաղաքական հին ու նոր համախմբումներ, մտաւորականներ ու արուեստագետներ, գիտնորականներ ու եկեղեցիներ (Էջմիածին եւ Անթիլիաս), Սփիւռքի գերակշիռ հատուածը, նաեւ անոնք՝ որոնք այս կամ այն նկատառումով (ընդհանրապէս՝ յարգելի) իրենք գիրենք չեն ուզել կապուած տեսնել իբրեւ ընդդիմադիր ճանչցուած միւտողներուն, սակայն համաձայն են որ օրհասական վիճակը պետք է կասեցնել շուտով: Այս լայն ճակատէն դուրս կը մնան, հազար ու մէկ հաշիւով, իշխանութեան շեփոխարները, թէեւ սպասելի է, որ հոն ալ աչք բացողներ ըլլան: Փաշինեանի սկսած շարժումին միացածներէն շատեր այսօր արդէն լայն բացած են իրենց աչքերն ու ուղեղները, դարձած են իշխանութեան սուր քննադատներ:

«Իշխանափոխութիւնը անյետաճգելի է» յայտարարող իւրաքանչիւր խմբաւորում եւ միւտող՝ հրապարակ կու գայ փրկարար առաջադրանքներով, որոնք հասարակ յայտարարը կը կազմեն քանի մը պահանջներ. ամէն բանէ առաջ՝ բոլոր հայրենասէր ու հայրենապաշտպան ձեռքերու միացումը, մասնակի՝ կուսակցական կամ խմբակային հաշիւները մեկդի դնելը, ատելութեան մթնոլորտին՝ հանդուրժողութեամբ փոխարինումը:

Հակառակ այս անկեղծ եւ նախանձախնդիր կեցուածքներուն, վեճ չվերցնող պահանջներուն, յիշեալ առաջադրանքները իրականութեան վերածող ՌԺԸ մարմին չստանար: Այդպէս էր 44-օրեայ պատերազմի նախօրեակին, անկէ անմիջապէս ետք, այդպէս է նաեւ այս հանգրուանին, երբ բոլոր տուեալները ցոյց կու տան, թէ ՄԹՆՈԼՈՐՏԸ ՀԱՍՈՒՄԱՅԱԿԵԼ Է:

«Ճանապարհի Քարտէզ»-ներ

Դրսելորուած կեցուածքներուն մասնկաւոր պատկերի գլուխկոտրուկը (jigsaw puzzle) ցարդ կարելի չէ եղած լուծումի հասցնել ու յստակացնել համայնապատկերը, որովհետեւ հրապարակի վրայ են քանի մը «ճանապարհի քարտէզ»-ներ, որոնք թէեւ ունին բազմաթիւ հասարակաց գիծեր, սակայն միաձուլումի չեն հասած: Կրնանք միջառնակ իսկ ըսել, թէ կայ լուծման առաջարկներու՝ ճամբու քարտէզներու աճուրդ մը...: Անոնց միաձուլումը պիտի հասնի ամբողջական ճանապարհի քարտէզի մը՝ աշխատանքի համընդհանուր ծրագիր մը, որուն խորագիրը պիտի ըլլայ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՃԱՄ-ԲՈՒ ՔԱՐՏԷԶԸ, իսկ անոր իրականացումը պիտի վստահուի ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉԱԿԱԶՄԻ ՄԸ:

Հանելուկը լուծումէ քանի մը քայլ ետ կը մնայ, հեռու կը պահուի, որովհետեւ (եթէ մեր շուրջը դիտենք քննական աչքով) Յայաստանի մէջ եւ անոր շուրջ կուտակուած են բազում՝ դրսեցիներու «ճամբու քարտէզներ», որոնք հետ անցեալին շատ աւելի աղէրս ունէր եւ կը ներդաշնակուէր մեր հայրենիքը, քան ներկայիս: Արտաքին ճամբու քարտէզները գիրար կը խաչաձեւէն, կը կտրատեն, Յայաստան դրուած է ընտրանքի աճուրդի դիմաց, ընտրանքներուն գումարը կ'երթայ ի վնաս Յայաստանի: Թուենք քանի մը հատը, իսկ մնացեալը դժուար չէ հետեցնել:

◆ ԹՈՒՐԻԻԱ ԵՒ ԱՏՐՊԵՅՏԱՆ ունին ՍԵՓԱԿԱՆ ՇԱՐԵՐԸ միաձուլող՝ միացեալ ճամբու քարտէզը, որուն գլխաւոր խորագիրն է համաթուրանական հին ծրագիրին իրականացումը, Օսմանեան կայսրութեան վերականգնումը: Անհրաժեշտ չենք նկատել փաստերը ցանկազարել, սկսելով բազմաճիւղ պատերազմներէն, միջառնակ Թուրքիան եւ Ատրայեճանը գիտնորական քաղաքական-դիւանագիտական միաձուլման տանող քայլերը: Այս առաջադրանքին իրականացման համար, երկու «եղբայր երկիրներ»-ուն միջեւ գործակցութիւնը առաջին հերթին կը նպատակադրէ վերջնականապէս կուլ տալ Արցախը, յետոյ պատահա-պատահ՝ Յայաստանը, սկսելով Սիւնիքէն, հասնելով Տաուշ, Սեւան եւ ի վերջոյ՝ Երեւան: Չմոռնանք, որ հին-թուրանական ծրագիրին այլ արտայայտութիւններուն ակնատես ենք Կիպրոսի, Սուրիոյ, Իրաքի մէջ, Յունաստանի ուղղութեամբ եւ այլ շրջաններու մէջ: Համաթուրանականութեան ճամբու քարտէզը Յայաստանի դիտանկիւնէն, նորութիւն չէ, սակայն եթէ հայկական եւ արտաքին գործօններ անցեալին յաջողած էին զայն զսպել, խափանել, այսօրուան աշխարհը տարբեր իրականութիւն կը պարզէ. այդ իրականութիւնները չտեսնելը, հրամսուած ընտրանքներով կոյր-կոյր տարուիլն ու թշնամիէն խաղաղութիւն մուրալը, անոր հեռաւոր ու մօտիկ անցեալի, միջառնակ այսօր շարունակուող բազմերես ոճիւրներուն վրայ աչք փակելը, աւելին, ուղղակի եւ անուղղակի քայլերով անոր լծակից-կամակատար ըլլալը՝ սպառնալիք են հայկական ճամբու քարտէզի մը գոյառման: Եւ ԲՊ-ական իշխանութիւնը անվիճելի փաստեր հրամցուցած է, թէ «խաղաղութիւն պիտի բերենք»-ով եւ «ապագայ կայ»-ով զծագրուած ճամբու իր քարտէզին մէջ Յայաստանին ու հայրենիքին համար դրական նշոյլներ կարելի չէ փնտռել, այդ քարտէզին վրայ հոսող գետերուն եւ վտակներուն ջուրերը կը դարձնեն թշնամիին եւ անոր գօրակիցներուն շաղաքները: Փաշինեանական խումբին կողմէ այս իրականութեան իրագրելման նշոյլները ցարդ գործնական շարժում չեն աւետեր:

◆ ՌՈՒՄԻԱ ունի ի՛ր ճամբու քարտէզը. Խորհրդային Միութեան մականը ժառանգած իրողական կայսրութիւնը մօտաւորապէս մէկ ու կէս տարիէ ի վեր ինքզինք դեմ յանդիման գտած է ուղղակի եւ յարաճուն յարձակումի: «Պաղ Պատերազմ»-ին դադրեցումին յաջողած՝ մեղմացումի փուլը մանր քայլերով վերականգնեց դարաւոր հակադրութիւններն ու մրցակցութիւնները, ստեղծեց նոր փոթորիկ:

Ամիջականօրէն, ամէնէն տաք գօտին Ուքրանիան է, սակայն կան նաեւ Կովկասը, Կեդրոնական Ասիան, Արեւելեան Եւրոպան, չմոռնանք նաեւ Աֆրիկէն ու այլ աշխարհամասեր (որոնք երբեմն դուրս կ'իջնան հայկական ռատարներէն): Ռուսական ճամբու քարտէզը կը պահանջէ, որ Մոսկուա, ԻՐ ՍԵՓԱԿԱՆ ՇԱՐԵՐՈՒՄ ԴԱՅՊԱՆՄԱՆ ՀԱՄԱՐ, հող-եթախող չկորսնցնէ անցեալի եւ ներկայի իր ազդեցութեան գօտիներուն, ներառեալ Կովկասի մէջ: Այդ առաջադրանքներն մղում կ'առնեն, օրինակի համար, Արցախի մէջ ռուսական ուժերու առաքելութեան, կամ գոնէ որոշ ներկայութեան մը այս կամ այն ձեւով պահպանումը: Ըսինք՝ այս կամ այն ձեւով, որովհետեւ եթէ հայկական կողմը տեղ մը ընկրկուի ցուցաբերէ, պարտելով Արեւմուտքէն իրեն հող եղանակներու կշռոյթով, Ռուսիա արդէն իսկ որոշ փոխընտրանքներու հողը պատրաստած է, բաւական սերտ կամուրջներ ստեղծած՝ Ատրայեճանի եւ Թուրքիոյ հետ (իսկ թէ յառաջիկայի գարգացումները ի՞նչ կրնան բերել՝ կարելի է խօսիլ այլապէս մեկնաբանութիւններով): Նմանապէս՝ Յայաստանի մէջ իր ներկայութեան շարունակումը, որուն համար, ան ի գործ կը դնէ Յայաստանի հետ իր ունեցած բազմաբնոյթ կապերը (գօրակայան, սահմանապահ ուժեր, կորիզային կայանք եւ նոր հնցներու ծրագիր, տընտեսական եւ առեւտրական կապեր՝ նկատի ունենալով, որ հայկական արտածումներու եւ ներածումներու մէկ գլխաւոր հասցն կը հանդիսանայ Ռուսիան): Նոյն այդ ՍԵՓԱԿԱՆ ՇԱՐԵՐՈՒՄ թելադրանքէն, եւ ո՛չ միայն Յայաստանի շահերու երաշխաւորումէն կը բխին Յայաստանէն դեպի Նախիջեւան ու Ատրայեճան ճամբաներու բացումը, այսինքն՝ հարաւելն պաշարումէ խուսափումը: Եւ ահա, Ռուսիա եւ Թուրքիա տեղ մը նոյն լեզուն կը խօսին, երբ Յայաստանի կը թելադրուի բանալ Թուրքիոյ հետ ճամբաները եւ առեւտուր գարգացնել:

(Շար. 1)

ՈՒՐՈՒՆԿՈՒՆԻ ՄԷՋ ԵՐԵՎԱՆ-ՊԱՐՈՒՐ
ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ... ՍԱՀՄԱՆԱՓՈՎ
ԱՆԿԱՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՃԻՔ՝
ՄՈՍԿՈՒԱՆ ՀԱՐԱՎԱՅԻՆ ԿՈՎԿԱՍԷՆ ԵՏ ՄՂԵԼՈՒ

Արախս Գասարյան

Ձաններուն ուղղութեամբ:
Հայաստանի Պաշտպանութեան...

Նախորդ Չորեքշաբթի, ԱՄՆ մայրաքաղաք Ուաշինկթընի մէջ...

տանի եւ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց...

Նոյն ժամերուն, անկախութիւն հռչակած...

Բանակցութիւններ՝ Սահմանափակ Անկախութիւններով

Ատրպէյճանի կողմէ լարուածութեան սաստկացումը կը գուգահիպի...

Պէյրութի ամերիկեան համալսարանի ընդհանուր քաղաքականութեան...

ալ-Արապի»-ին տուած հարցազրոյցի ընթացքին...

Թաշճեան բացառեց «Ուաշինկթընեան բանակցութիւններէն...

Ռուսիան Հարաւային Կովկասէն Դուրս Մղելու Արեւմուտքի Փորձերը

Տարիներ շարունակ տարածաշրջանին մէջ ռուսական գերիշխող...

Արեւմտեան մայրաքաղաքներ բազմաթիւ հանդիպումներ կազմակերպեցին...

Թաշճեանի կարծիքով. «Միացեալ Նահանգներ եւ Եւրոպա կը փորձեն համոզել...

երաշխիք»:
Թաշճեան կ'աւելցնէ. «Յանկանշական է, որ Ատրպէյճան...

Թաշճեանի խօսքով. «Հայաստան կը փորձէ միջազգայնացնել Լեռնային Ղարաբաղի...

Նոր Պատերազմի Ծաւալման Ստավախութիւններ

Պաքուն Ուաշինկթընի բանակցութիւնները խանգարեց...

Արքիւր մը, որ խընդրեց չյայտարարել իր անունը...

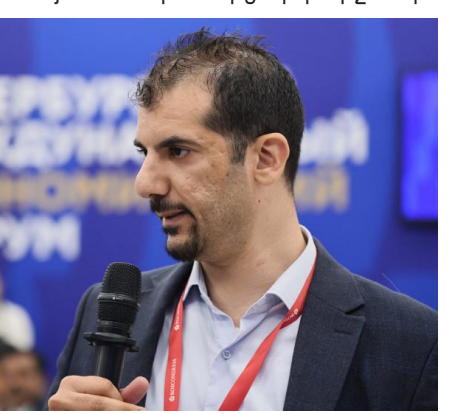
19 Յունիսին, ատրպէյճանական լրատուամիջոցները...

Թաշճեան բացառեց մեծ պատերազմի մը բռնկումը...

Թաշճեան ըսաւ. «Նման սահմանափակ բախումներ կրնան կրկնուիլ...

2025-ին կ'աւարտի ժամկետը Ռուսիոյ, Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ...

Ռուսիա միջնորդ հանդիսացաւ 9 Նոյեմբեր 2020-ի համաձայնագիրին եւ...

ակ տարանջկի ճամբան կը համարուի:
Դեկտեմբեր 2022-էն սկսեալ, սակայն, Պաքուն...

Թուրքիոյ նուրջ

Թուրքիոյ Արտաքին գործոց նախարար Յաքան Ֆիտան կ'այցելէ Ատրպէյճան

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Յաքան Ֆիտան կ'այցելէ Ատրպէյճան։ Հաղորդագրութեան համաձայն՝ Ատրպէյճանի արտաքին գործոց նախարար Ճէյհուն Պայրամովի հրաւերով Յաքան Ֆիտան կը մասնակցի Չմիաւորուելու Շարժման Համակարգող Բիւրոյի նախարարներու հանդիպումին, որ տեղի կ'ունենայ Պաքուի մէջ 5-6 Յուլիսին։

ԱՄԵՐԻԿԱԶԱՅԵՐԸ ԿՈՉ Կ'ՈՒՂԴԵՆ DISNEY-ԻՆ ԳՆԱԿԵԼՈՒ ՄՈՒՍԹԱՅԱ ԲԵՄԱԼ ԱՐԱԹՈՒՐԻ ԿԵԱՆՔԻՆ ԱՌՆՉՈՒՂ ՖԻԼՄԱՆԸ

Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբը (ANCA) կոչ ուղղած է Disney-ին չեղարկելու ժամանակակից թրքական պետութեան հիմնադիր հոր՝ Մուսթաֆա Բեմալ Աթաթուրքի կեանքին առնչուող ֆիլմաշարը։ ANCA-ն մեղադրած է Disney-ն «բռնապետին ու մարդասպանին» հերոսացնելու յանցանքով։

Ֆիլմաշարի առաջին ցուցադրութիւնը նախատեսուած է այս տարուան 29 Դեկտեմբերին, որ կը համընկնի Թուրքիոյ Հանրապետութեան 100-ամեակին հետ։ Disney-ն որեւէ ցուցմունք չ'է տուած՝ քննարկելու ֆիլմաշարը չեղարկելու հարցը։

«Մենք կոչ կ'ունղղենք

@DisneyPlus-ին չեղարկելու ֆիլմաշարը, որ կը փառաբանէ Մուսթաֆա Բեմալ Աթաթուրքը՝ թուրք բռնապետն ու մարդասպանը, որ իր ձեռքերուն ունի միլիոնաւոր յոյներու, հայերու, ասորիներու, քաղղէացիներու, սուրիացիներու, արամացիներու, մարոնիներու եւ այլ քրիստոնէայ նահատակներու արիւնը», թուիթթորի վրայ գրած է ANCA-ն։

ՀԱՅ ԱՄԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ...

Սկիզբ՝ էջ 12

րականատարութեան ծառայող իրագործում մըն է։ Այս ամէն լուրջ գործով ըսաւ, որ Սուրիան ուստում մը կ'արձանագրէ վերակառուցման իր ճանապարհին վրայ, վերականգնելով ժողովուրդի ծառայութեան կոչուած կառույցներն ու հաստատութիւնները։

«Հայ Աւետարանական համայնքը կը ձգտի վերակազմակերպել իր շարքերն ու նուիրուիլ վերականգնումի աշխատանքին՝ Հայկէսի ընկերութեան բոլոր բաղադրիչներուն հետ ձեռք-ձեռքի տալով, աստարելով Հայկէսի վերածաղկումին։ Այս տարածքը ունի հարիւր տարիներու վրայ երկարող պատմութիւն, որուն ընթացքին համայնքի գաւակները իրենց դժուարութիւնները վերածեցին ծրագրի ու գործի եւ Հայկէսի ժողովուրդին հետ ապրեցան խաղաղ գոյակցութեամբ, բաժնեկցելով իրենց աղն ու ճակատագրը։ Այս կտրորը միայն քարտէզի կառոյց մը չ'է։ Ան ակասատես եղած է հարիւր տարիներու տքնանքի պատմութեան։ Ան պտուղն է Սուրիոյ արգասաբեր հողին։ Կայսրութիւնն է մեր տքնաջան աշխատանքին ու սուրիական ընկերութեան անբաժան մէկ մասնիկը ըլլալու, անոր ապաքինման մեր ներդրումը բերելու բարձր գիտակցութեան։ Ուստի մեր դռները բաց պիտի ըլլան դիմացը բոլոր անոնց, որոնց եղբայր ու զօրավիգ համարեցինք տարիներ շարունակ», ըսաւ Վերապատուելին։

Այս վեր ամէն լուրջ մէջ, նախագահ Պաշտար ալ-Ասատի գլխավորութեամբ, քրիստոնէայ-իսլամ խաղաղ գոյակցութիւնն ու հայրենիքի գերագոյն շահերուն շուրջ համախմբումն ու դրական գործակցութիւնը, Վերապատուելին դատապարտեց յառաջադէմ երկիրներու տատանուտ կեցուածքը եւ ձեռնածալ մնալը Եւրոպայի մէջ Ղուրանի հրկիզման ի տես, ինչպէս նաեւ այս քայլին արդարացման օրէնքով։ Ան միեւնոյն ատեն Նոյն երկիրներուն կողմէ քահանայի մը սպառնալու երեւոյթը եպերելի համարեց։

Իր խօսքէն ետք, Վերապատուելին ներկաները հրաւիրեց ծանօթանալու Նորակառոյց, եռայարկ համայնքապետարանին։

Ընթացքին, Բեթել եկեղեցւոյ շրջափակին մէջ գեղարուեստական հաճելի յայտագիր մը սկսաւ, երբ «Սապա» նուագախումբը, երաժշտագետ Շատի Նաճճարի գեղ. ղեկավարութեամբ հրամցուց դասական եւ հայկական ու արաբական ժողովրդային երաժշտութեան գոհարներ, իսկ «Գառնի» պարախումբը հայկական եւ արաբական ժողովրդային պարերով ջերմացուց երեկոն։

Այս առիթով Վերապատուելին խորհրդանշական յուշանուէրով պարգեւատրեց Նոր կառոյցին ճարտարապետները։

Աւարտին տեղի ունեցաւ կարկանդակի հատումը, իսկ ներկաները հիւրասիրութիւնը վայելեցին ու շնորհաւորական մարտնչներ փոխանակեցին։

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՐԹԱՆԸ ...

Սկիզբ՝ էջ 12

ները, թէ՛ արդարները եւ թէ՛ անարդարները, թէ՛ սրբութեամբ ապրողները եւ թէ՛ պղծութեամբ եւ մեղքով ապրողները։ Յաճախ Նոյն շրջագիծին մէջ եւ յատկապէս եկեղեցւոյ մէջ, թէ՛ շատեր արտաքնապէս հաւատացեալ, բարեպաշտ, աստուածապաշտ կ'երեւին, բայց ի ներքուստ որոմի նման են, հոգիով, սրտով եւ մտածումով հեռու են Աստուծմէ, աշխարհին եւ մեղքին կառչած են, ցանկութեան եւ կիրքերուն գերին դարձած կ'ապրին իրենց կեանքը, բայց Աստուած առիթ կու տայ, որ երկուքը միասին աճին, սակայն ժամանակ կը սահմանէ։ Այդ ժամանակը հունձքի եւ դատաստանի ժամանակն է, որուն ընթացքին պիտի ճշդուի իւրաքանչիւրին վախճանը, թէ ի՞նչ պիտի ըլլայ։ Եթէ արդարութեամբ, սրբութեամբ, աստուածապաշտութեամբ, Աստուծոյ կամքին համաձայն ապրած ենք, որպէս բարի սերմեր սերմանուած ենք եւ մեր կեանքին նպատակը արժեւորած ենք, այլ խօսքով մեր կոչումն ու առաքելութիւնը Աստուծոյ կամքին համաձայն իր աւարտին հասցուցած ենք, ապա որպէս բարի սերմ՝ ցորեն պիտի հաւաքուինք եւ Աստուծոյ շտեմարանին մէջ արդարներուն հետ միասին, այլ խօսքով երկինքի Արքայութեան մէջ պիտի ամբարուինք, իսկ եթէ մեր կեանքը սոսկ արտաքին պատկերով աստուածապաշտութիւն կրած է, բայց ի ներքուստ սրտով Աստուծմէ հեռու եղած ենք նման որոմին, որ դժբախտաբար չ'ար սերմ է, դատարկ եւ անօգուտ է, հետեւաբար աւարտին որպէս որոմ խուրձ-խուրձ պիտի հաւաքուինք եւ կրակը նետուինք, այլ խօսքով յաւիտենապէս պիտի դատապարտուինք դժոխքի կրակներուն։

Այս իմաստով Զրիստոս առակին ճամբով մեզ կը հրաւիրէ, ըսաւ Սըրբազանը, զգաստութեան եւ արթնութեան, որպէսզի պտղատու ծառ դառնանք, մեր կեանքը աստուածահաճ պտուղներով յատկանշուի եւ մեր կեանքը ի սպաս դնենք մեր շուրջիններուն՝ օրինութիւն եւ բարիք սփռելով ամենուրեք։

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան արժանընտիր Գահակալ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին կաթողիկոսական ընտրութեան եւ օծման 28-ամեակին առիթով, սրբազան հայրը աղօթք բարձրացուց առ Աստուած մարդութիւնը, որ Ամենակալը Իր հովանին անսպաս պահէ Գահակալին վրայէն, Իր շնորհները առատացնէ, պահէ ու պահպանէ, իմաստութեամբ լեցնէ, երկար կեանք պարգեւէ եւ անոր ձեռքէն բռնած առաջնորդէ, որպէսզի իրեն վստահուած հովուապետի ծանր պարտականութիւնը յաջողութեամբ ի կատար ածէ՝ ներքին թէ արտաքին, տեղական, միջազգային թէ համաշխարհային իմաստով։

Մակար Սրբազան աղօթեց Նաեւ Ս. Էջմիածինի կաթողիկոսութեան, Երուսաղէմի եւ Կ.Պոլսոյ պատրիարքութիւններուն, մեր եկեղեցւոյ բոլոր սպասաւորներուն, հայ ազգի գաւակներուն, Սուրիոյ Վստմաշուք Նախագահին, սուրիական բանակին եւ երկրի ղեկավարներուն համար, հայցելով Աստուծոյ ողորմութիւնն ու պահպանութիւնը։

«ՄԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԸ...

Սկիզբ՝ էջ 9

տառ հայերէնով կամ անգլերէն, ֆրանսերէն, թրքերէն, սպաներէն գրառումներով՝ ըստ իրենց ապրած երկրին։ Մաշտոցի այբուբենը բացակայ է հոնկէ։ Կը նշանակէ որ հայ դպրոցը չ'է կրցած մայրենի լեզուն ազուցել տղուն հոգիին եւ ուղեղին։ Կամ ալ մայրենի լեզուն այնքան տկար ու նախնական մնացեր է աշակերտին մէջ, որ ան յանդգնութիւնը չ'ունի գայն տիրապէս գործածելու, Նոյնիսկ՝ քանի մը բառէ բաղկացած նախադասութիւններու մէջ։

Այս պատկերը փոխելը դիւրին չ'է, կը կարօտի հետեւողական երկարատեւ աշխատանքի ու քարոզչութեան։

Ամփոփեմ միտքս։ Միայն այբուբենը ճանչնալն ու քանի մը բառ քով-քովի շարելը, հայերէն քանի մը երգ երգելը կամ կարճ աղօթք մը արտասանելը բաւարար չ'է։ Հայ դպրոցը շա՛տ անգամ կ'ստիպէ տայ իր սան-սանուհիներուն։

Կը խորհինք, որ ամէն ոք համաձայն կ'ըլլայ ինձի, եթէ հայ երկրորդական վարժարանէ շրջանաւարտներու մօտ անկնկալեցք գտնել հետեւեալ տուեալները.

- Հայերէն որեւէ գրութիւն սահուն կարդալ ու կարդացածը հասկնալ մեծ մասամբ։

- Հայերէն գրել վարժ ձեռքով, հեզասահօրէն, ուղղագրական նուագագոյն սխալներով։

- Անծանօթ ըլլալ մեր գրականութեան։ Ընդհանուր գիծերու մէջ գիտնալ արժեքը՝ Մեծարենցի մը, Պարոնեանի մը, Համաստեղի մը, Թեքեանի մը, Չարենցի մը, Րաֆֆիի մը։

- Ճանչնալ մեր լեզուին քերականութեան մայր գիծերը (յոզնակիի ու եզակիի ճիշդ գործածութիւն, գոյականներու հոլովում, բայերու խոնարհում, կետադրական նշաններ, տողադարձ, դերանուններ, շարահիւսական տարրական սկզբունքներ եւ այլն)։

- Բիչ մըն ալ հայոց պատմութիւն՝ Գրիգոր Լուսաւորիչով, Մեսրոպ Մաշտոցով, Վարդանանքով, Արշակունի ու Բագրատունի արքաներով, Մամիկոնեաններով, Մխիթար արքայով, Խրիմեանով, Հայոց Ցեղասպանութեամբ, Արցախի դատով։

- Անձնապէս այսքանով կը գոհանամ։

Այսքանը երաշխիք է, որ հայ պարմանը եւ պարմանուհին կեանքի իրենց երթը շարունակեն հայօրէն եւ շնչկրկին օտար ափերու վրայ։

(Շար. 2 եւ վերջ)

Պրիմակետ

ԽԵՆԹՈՒԹԵԱՆ ԵՉՐԻՆ

Մարուշ Երամեան

– Գոնե Շուշին չտային, – կ'ըսեմ ու կը կրկնեմ բարկութեամբ, ցաւով, անկարողութեան ճնշիչ համոզումով, բարկութենէն խենթանալով, – գոնե Շուշին մնար մեզի ...

Ասիկա եւ 1400 հայկական անձնագիր բաժնուած հայերէն գիտցող ազգերիներուն. բաժնողն ալ անշուշտ որ հայ մը, գորավար է, ինչ է չեմ գիտեր. սա մարդը գիշերը կրնա՞ր քնանալ. ա՛յս ալ չեմ գիտեր: Ա՛յս մէկը գոնե սատկի:

Ինչպէ՞ս կը դիմանանք, ազգովին, տունով-տեղով, չեմ գիտեր: Որքա՞ն բան չեմ գիտեր: Եւ կրկին ՆԵՆԷ Զայկանուշիս խօսքը.

«Էշ իկէնք էս աշխրոքը, քուռակ մընէրթինք ...»

Թէեւ լաւ գիտեմ, որ ՊԵՏԷ Է հաւատամ երկրիս ու ժողովուրդիս տունութեան:

Եթէ ես ըլլամ Փաշինեանին վիճակին մէջ, վստահ որ հոգեկան հաւասարակշռութիւնս կը կորսնցնեմ՝ մէկ կողմէ Փութինին սպառնալիք-պարտադրանքները, միւս կողմէ ժողովուրդին պահանջը, դեռ «դաւաճան» կոչուիլը ... Ինչպէ՞ս կը դիմանայ, չեմ գիտեր:

«Նոր հարիւրամեակի սեմին մեր խորհրդանշիշը պիտի ըլլայ Արծիւը, մեր նախնիներու փառքին ընկերակից Արծիւը, որ իր թելերուն վրայ կը կրէ անցեալի հզօրութիւնը եւ այսօր՝ մեր խոստումը ապագայի մը համար, ուր պիտի կենանք որպէս նոր հայեր՝ գօրաւոր, հպարտ, վրէժխնդիր:

Ա՛յ արցունք պիտի չունենանք:

Արցախ, լուսանկարը՝ Լիլիթի

Մեր յոյսը մեր բազուկին վրայ կը դնենք, եւ կը հաւատա՞նք որ մերն է ապագան, մենք, հայ պատանին ու երիտասարդը, ո՛ր որ ալ ըլլանք»:

Զեմ կրնար կարգալ, չեմ կրնար լուրերը մտիկ ընել, չեմ կրնար գոհուածներուն պատկերները տեսնել, չեմ կրնար մանաւանդ անոնց մայրերուն աչքերուն նայիլ, չեմ կրնար անոնց գրածները կարդալ, որովհետեւ երբ կը գրեին, չէին գիտեր որ պիտի մեռնին, գիտէին որ կրնան մեռնիլ, բայց չէին հաւատար որ գոհ պիտի երթան այնքան անարգ մղումներու, չեմ կրնար անոնց նայուածքին առջեւ յանգաւոր չգալ, չեմ կրնար ինքզինքս մահապատիժի արժանի չնկատել, չեմ կրնար մտածել վաղուան մասին, չեմ կրնար մտածել մատենադարանին մասին եւ հրդեհ չտեսնել, չեմ կրնար յիշել օփերային մէջ վայելած ելոյթներուս եւ չմտածել քանդումի մասին, չեմ կրնար բառերուն ստիպել որ գեղեցիկ ըլլան, չեմ կրնար անոնց ստիպել որ խօսին ճշմարտութիւնը, ամբողջ ճշմարտութիւնը եւ միայն ճշմարտութիւնը որ անխօսելի է, որ այնքան տգեղ է, մինչ բառերը կ'ուզեն տաք ըլլալ, չեմ կրնար ստիպել բառերուն որ արիւնի չափ տաք չըլլան, որ թշնամիին մտածումներուն պէս պաղ չըլլան, որ անոնց ծրագիրներուն պէս դաժան չըլլան եւ անոնց կիրթ ու եւրոպականացած վարմունքին պէս կեղծ ու լկտի չըլլան ...

Զեմ կրնար օրը սկսիլ սովորականին պէս, բան չեղածի պէս, չեմ կըրնար առաջուան պէս գործիս մէջ մոռնալ մանր-մունր հոգերը, չեմ կրնար մոռնալ չմտածելը, չեմ կրնար մոռնալ մտածելը, չեմ կրնար հասկնալ որ այս բոլորը անօգուտ են, որովհետեւ չեմ կրնար մոռնալ համոզումս անօգուտ ըլլալուն, չեմ կրնար մոռնալ անկարողութիւնս, չեմ կրնար մոռնալ անկարողութիւնս, չեմ կրնար մոռնալ մանաւանդ անկարողութիւնս որ ահա քանի՞ օր է, քանի՞ շաբաթ, քանի՞ ամիս կ'ուտէ զիս սոված վայրենացած գագանի պէս ու չի կշտանար:

Զեմ կրնար չլսել գերիներուն լռած ճիչերը եւ անոնց մէջ իմս՝ ի՞նչ ընեմ, ի՞նչ կրնամ ընել, ի՞նչ պէտք է ընեմ ...

Եւ յետոյ, ամենէն յետոյ չեմ կրնար մոռնալ բառերուն դաւաճանութիւնը՝

բառով խաբեցին, բառով համաձայնեցան, բառով համոզեցին, բառով վստանեցին ամէն սրբութիւն ... Իսկ աշխարհը բառով կը մխիթարէ, բառով կը լուծէ իբր թէ, բառով տեր կը կանգնի ...

Ես ինչպէ՞ս «կրնամ» ըսեմ:
Մնացեր է միայն «չեմ կրնար»-ը:
Եւ ասիկա մեծագոյնն է իմ, քու, մեր պարտութիւններուն:
Եթէ գիտակցութիւնը (consciousness) կրօնք չունի, հաւատք չունի, իտեալ չունի, սեռ չունի, ցեղ չունի, մորթի գոյն չունի, տարիք չունի, ազգ չունի, Եւ եթէ մենք, որպէս մարդ, գիտակցութիւն ենք,
Ուրեմն թուրքը ի՞նչ է, անգիտակից խաժամո՞ւժ, անասուններէն մէկ ոտք բարձր հաւաքականութիւն:

Ո՛չ. ծայրայեղօրէն գիտակցուած, ծրագրուած եւ իրագործուող միտք:

Գրեր էի՝ «Երբեւէ մտածե՞ր ենք, թէ թուրքը, իր ամենէն մեծէն միւսիցէ ամենէն փոքրը որքա՞ն հայրենասէր է, թէկուզ երբեմն կամ յաճախ ատիկա կ'ըլլայ ճնշումով եւ բռնութեամբ: Ի՞ր երկիրը մեծցնելու, հարստացնելու եւ գօրացնելու համար թուրքը միջոցներուն միջեւ խտրութիւն չի դնէր: Նոյնը կ'ընէ Ամերիկան, քիչ մը արեւելի խորամանկութեամբ, քիչ մը արեւելի աշխարհի աչքերուն փոշի ցանելով, քիչ մը արեւելի այլ ազգեր ու երկիրներ իր հաշուոյն «աշխատցնելով»: Ի՞ր երկրին շահերուն համար»:

Եթէ մենք, որպէս հայ, գիտակցութիւնը ունենանք թուրքին կարողութեան եւ մոռնանք մեր սնապարծութիւնը, թերեւս կարենանք յոյս սնուցել օր մը տիրանալու մեր իրաւունքներուն:

Ա՛յ բաց աչքերով նայելու ենք հարցերուն եւ բաց միտքով քննարկելու ենք իրավիճակը, ապա թէ ոչ, յոյս չկայ մեզ մէ:

«Գերմանացիները նոյնիսկ բացայայտ օգնել են թուրքերին, իրահանգաւորել, պաշտպանել, նոյնիսկ խրախուսել: Տէ՛ր Աստուած, ես ամաչում եմ այդ ամենի համար: Ի հարկէ, գերմանացի որոշ մտաւորականներ քննադատել են իշխանութիւններին, բայց նրանց ձայնը մարել է՝ ինչպէս արդար մտը սանձակոտոր փոթորկից»:

«Գրիչն արեւելի գօրեղ պիտի լինի, քան սուրը, սակայն տարեցտարի արեւելի քիչ եմ հաւատում այդ լաւ գաղափարին»:

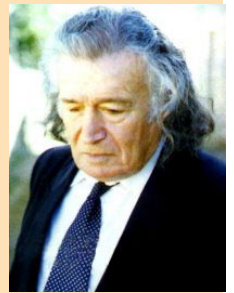
Սպարտակ Ղարաբաղցեանը բան մը գրեր էր ՖՊ-ին վրայ, ուր կ'ըսեր՝ «Լեռները թոյլերին չեն սիրում»:

Իսկ ես կ'ըսեմ.
Այո՛, լեռները թոյլերուն չեն սիրեր.
Իսկ մենք, որ վաղուց
Շա՛տ վաղուց լեռները քաշուեցանք
Չի առիւծասիրտ էինք
Եւ բնաւ թոյլ
Կը սիրէինք մեր ազատութիւնը այնքան
Որքան վանք կառուցելն ու ապրիլը
Յաշտ ու խաղաղ մեր լեռներուն մէջ
Մեր լեռներուն հետ

Յետոյ լեռներէն իջանք
Լեռները տուիւք
Որո՞ւ սակայն
Մեզ մէ արեւի՞ առիւծասիրտ մարդոց
Որոնք տափաստանները ունէին որպէս հայրենիք
Որոնք ոտաբորիկ եկան
Եւ այսօր աշխարհի քիթին բերնին
Քարոզներ կը կարդան

Լեռները լռեցին
Արցունքը դարձաւ ամպ ու մառախուղ
Արցունքը դարձաւ մեր կորսուած արիւթիւնը
Դարձաւ նոր արհաւիրք

Իսկ Յրաչեայ Բեգլարեան (1934-2009), դեռ արեւելի քան տասնամեակ մը առաջ ըսած է, կարծես այստեստեսութեամբ.

«Երեկ Ղարսը, Անիդ, Վանդ,
Այսօր ահա Նախիջեանդ,
Յերթը հասաւ Ղարաբաղիդ.
Թէ որ դա էլ ձեռքից առան,
Ո՞նց կը պահես Երեւանդ ...
Քեզ եմ ասում, իմ Ղարաբաղ,
Ուշանում է Աւարայրդ ...»:

Ուշացեր ենք եւ կը շարունակենք ամբողջս միասին ուշանալ: Մինչեւ ե՞րբ:

www.kantsasar.com
www.kantsasar.com
www.kantsasar.com

ՍՕԽ-Ը՝ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՆՈՐ ՈՃՈՎ

Վերջին տարիներին հասարակական ցանցերում յառաջացումը սկա-
տի ունենալով, Սուրբհայ Օգնության հաջը անհրաժեշտ համարեց քայլ
պահել առցանց աշխարհին հետ ու նորություններ մուծել իր յանձնախում-
բերում արտադրական աշխատանքը ծանուցելու համար: Այս նպատակով
յառաջացավ քարոզչական յանձնախումբ մը, ծանուցումներ տեղադրելու
եւ ՍՕԽ-ի բազմատեսակ արտադրությունները վաճառքին նպաստելու հա-
մար:

Յատկապես նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Սուրբհայ Օգ-
նության հաջը յաճախ կը մասնակցի արաբական եւ այլ բարեսիրական
միութենաներու կազմակերպած ձեռնարկներուն կամ ցուցահանդեսներուն,

հետեւաբար ալ կարիք ունի շուկայավարման
յատուկ քաղաքականության՝ արտադրա-
կան իր բաժնին աշխուժացման եւ արտադ-
րություններու սպառման համար, որպէսզի
բարեսիրական աշխատանքներու հատոյթը
ապահովուի նաեւ խաչուհիներու անձնական
ներդրումով:

Շրջանային Վարչութիւնը յառաջացուց
Շուկայավարման Յանձնախումբ մը՝ այս աշ-
խատանքը յառաջ տանելու համար:

Յանձնախումբը նախ ստեղծեց «Նա-
րոտ» վաճառանիշը:

Յանձնախումբի անդամ Անի Մինասեա-
նի համաձայն. «Շուկայավարման համաշ-
խարհային կանոնը կը թելադրէ նախ ունե-
նալ վաճառանիշ մը: Յանձնախումբը առա-
ջարկեց «ՆԱՐՕՏ» անունը, որ կը նշանակէ
ուրախութեան պսակ: Ն տառին վրայ
գծուած են ձիթենիի ճիւղեր եւ տերեւներ: Տե-
րեւները կը խորհրդանշեն միութեան «Ձեռարուեստ»-ի (հայկական ասեղ-
նագործութիւն), «Աշխատանց»-ի (հանդերձի ու ծածկոցներու կարուած ար-
տադրութիւն), «Փեթակ»-ի (հայկական ճաշերու արտադրութիւն) եւ «Շի-
րակ»-ի (պաշարներու տեսականի արտադրութիւն) յանձնախումբերը: Իսկ
Օ տառը կը խորհրդանշէ հայկական տուրը:

Մինասեան աւելցնելով ըսաւ. «Մեր բոլոր արտադրություններուն վրայ
սկսանք տեղադրել «Նարոտ» վաճառանիշը, որպէսզի անոնք գանազա-
նուին շուկայի մէջ գտնուող այլ արտադրություններէ:

Յանձնախումբը միութեան «Նարոտ» վաճառանիշը կրող արտադրու-
թիւններուն ծանուցումը հետաքրքրաշարժ ոճով կը ներկայացնէ, որպէսզի
ոչ միայն Սուրբհայ մէջ գտնուող շրջաններէ, այլ՝ համաշխարհային տարո-
ղութեամբ անոնց առցանց վաճառման նպաստէ: «Սկիզբը Սուրբհայ գանա-
զան քաղաքներէ ու շրջաններէ ապսպրանք կը ստանայինք, հետագային
Սուրբհայէն դուրս ալ, ինչպէս օրինակ՝ Լիբանանէն, մեծաքանակ արտադ-
րութիւններու ապսպրանք ստացանք», պարզեց Անի Մինասեան:

Տեղին է յիշել որ «Նարոտ» վաճառանիշի արտադրութիւններուն յաճա-
խորդներու ցանկին մէջ կը գտնուին տարբեր ազգի ներկայացուցիչներ, որոնք
ՍՕԽ-ի արտադրություններուն ծանօթացած են դիմատետրի էջին միջոցով:
Յանձնախումբերը որդեգրած են նաեւ յատուկ օրերու գեղիք քաղաքակա-
նութիւնը՝ խորհրդանշելով վաճառքը:

Անի Մինասեան «Նարոտ» վաճառանիշը կրող ՍՕԽ-ի արտադրութիւն-
ներուն յատուկ դիմատետրի էջին կարեւորութիւնը ներկայացնելով ըսաւ.
«Անցեալին, շատեր գաղափար չուէին թէ ինչպիսի՛ արտադրանք ունին
ՍՕԽ-ի յանձնախումբերը, հետեւաբար ալ սպառումը սահմանափակ կ'ըլ-
լար: Այս էջին հաստատումէն ետք, արտադրանքն ալ աճ արձանագրեց,
որովհետեւ յաճախորդներու ու հետեւորդներու թիւերը բազմապատկուե-
ցան»:

Անի Մինասեան շեշտեց, որ ծանուցումները կը կատարեն երեք լեզու-
ներով՝ հայերէն, արաբերէն եւ անգլերէն, որպէսզի հասանելի ըլլան աւելի
մեծ շրջանակի: Կ'օգտագործեն պարզ բառեր, կարճ ու գրաւիչ նախադա-
սութիւններ, արտադրություններուն ներկայացման գրաւիչ ոճեր:

Անի Մինասեան եզրափակելով ըսաւ. «Մեր աշխատանքը փորձի շըր-
ջանի մէջ է: Գոյատևելու համար կարիք ունինք հաւաքական աշխատան-
քի, պէտք է քայլ պահենք նորություններու հետ՝ պահելով մեր ոճի պարզու-
թիւնն ու բարեսիրական նպատակի ծառայելու շեշտադրումը: Այս ձեռով
կրնանք յաջողութիւն գտնել եւ մեր յանձնախումբերու տարբեր արտադ-
րությունները շուկային ներկայացնել»:

Քաջալերական է տեսնել միութենական կեանքի մէջ մասնագիտական
աշխատանքի ուղղուիլը, հասնելու համար ակնկալուած արդիւնքին ու քայլ
պահելու ժամանակակից աշխարհի պահանջներուն հետ: Հնամաշ գործե-
լաճերը նպատակի չեն ծառայել այլեւս: Մեր աշխատանքի բոլոր ոլորտ-
ները կը կարօտին նորարարութեան:

Յաջողութիւն ՍՕԽ-ի Զարուչչական Յանձնախումբին:

Վանա Պարմաթըզեան
Ամսէյա Զադյասեան

ԵՐԵՒԱՆ-ՊԱՔՈՒ...

Սկիզբ՝ էջ 5

կուան բաւարարուեցաւ համեստ յայտարարութեամբ՝ պարզապէս դատա-
պարտելով ատրպէյճանական քայլը: Այս պատճառով ալ Ատրպէյճանի հետ
իր հարցերուն մէջ միջնորդի եւ երաշխաւորի Ռուսիոյ դերակատարութեան
նկատմամբ Երեւանի վստահութիւնը նուազեցաւ:

Թաշճեանի կարծիքով. «Եռակողմ համաձայնագրի ժամկետին աւար-
տէն ետք՝ 2025-ին, Ռուսիա պիտի շարունակէ տարածաշրջանին մէջ մնա-
լու իր ճիգերը, սակայն այս անգամ իր եւ Պաքուի միջեւ երկկողմ համա-
ձայնագրի մը ստորագրութեան միջոցով, որով Լեռնային Ղարաբաղի հար-
ցը պիտի մնայ ներքին թղթապանակ երկուքին միջեւ, իսկ Հայաստան վերջ-
նականապէս դուրս պիտի գայ հարցի կարգաւորման մէջ կողմ ըլլալու իր
դիրքէն»:

Լեռնային Ղարաբաղի Հարցի Միջազգայնացումը

Նախորդ գարգացումները կը վկայեն, որ Հարաւային Կովկասի իրա-
վիճակը փխրուն է՝ հակառակ եռակողմ համաձայնագրին եւ Ռուսիոյ ջան-
քերուն՝ պահպանելու շրջանի ներկայ ստատուս-քուոն եւ կանխելու որեւէ
գործօնի բռնկումը, որ կրնայ շեղել զինք արեւմտեան ճակատի իր պատե-
րագմէն:

Թաշճեան նկատել տուաւ որ. «Մոսկուայի ուղքանական պատերազ-
մով գբաղած ըլլալուն բերումով ատրպէյճանական սաստկացող սադրանք-
ները գսպելու համար՝ Երեւան կը ձգտի միջազգային մեքանիզմ հաստա-
տել շրջանին մէջ: Երեւան մտադիր չէ Անգարայի դէմ եւս ճակատ բանա-
լու՝ նկատի ունենալով Պաքու - Անգարա գիւտորական համաձայնութիւնը»:

Ապա արեցուց. «Մոսկուա կը յաւակնի ապագային, Իրանի հետ հա-
մաձայնաբար, սահմանափակել թուրքիոյ ազդեցութիւնը Հարաւային Կով-
կասի մէջ, սակայն ներկայիս պատրաստ չէ դիմակայելու թուրքիան, մա-
նաւանդ որ Ռուսիա կարիք ունի Ատրպէյճանին՝ շրջանցելու իրեն դէմ սահ-
մանուած միջազգային պատժամիջոցները, յատկապէս՝ Ատրպէյճանի տա-
րածքով իր եւ Իրանի երկպառնջային կապը գործարկելով»:

Թաշճեան այնուհետեւ դիտել տուաւ, որ «Ռուսիա պատրաստ է վերա-
կանգնելու նաեւ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի ճանապարհները, նախքան
խաղաղութեան համաձայնագրի կնքումը, որովհետեւ կը յուսայ, որ երկու
երկիրներու միջեւ առեւտրական յարաբերութիւններու աշխուժացումը
կը նուազեցնէ անոնց միջեւ գիւտեպ բախումներու հասանակաւորութիւնները:
Այսպիսով Ռուսիա կարելիութիւն կ'ունենայ վերահսկելու ոչ միայն Կովկասի
հիւսիս-հարաւ ճամբան, այլեւ արեւելքն ու արեւմուտքը կապող ճամբանե-
րը»:

Միւս կողմէ, Ատրպէյճանի հետ դրական յարաբերութիւններ պահպա-
նել կը ջանան ոչ միայն Ռուսիան, այլեւ արեւմտեան երկիրները, որոնք չեն
ուզեր գայրացնել Պաքուն, որպէսզի չխափանուի քարիւղի եւ կառի իրենց
պահանջին արտահանումը Ատրպէյճանէն: Վերջինս օրական շուրջ 800.000
տակառ քարիւղ կ'արտահանէ Կեդրոնական Ասիա եւ Եւրոպա:

Ինչ կը վերաբերի Հայաստանի ընտրանքներուն, Թաշճեանի կարծի-
քով. «Տարբերակներէն մէկը հարաւի մէջ, Իրանի հետ գիւտորական յա-
րաբերութիւններու գարգացումն է, սակայն աստիկա Արեւմտեան երկիրնե-
րուն համար կարմիր գիծ կը համարուի եւ դժուար թէ ներկայ իշխանու-
թիւնը նման քայլի դիմէ: Երեւան, այսօր պարզապէս կրնայ ժամանակ շա-
հիլ բանակցութիւններով, քանի որ բանակցութիւններէն դուրս գալ կը նշա-
նակէ Ատրպէյճանին կանաչ լոյս տալ նոր պատերազմ սանձազերծելու հա-
մար»:

Թաշճեան ըսաւ. «Հայաստան, որ ներկայիս ամէնէն թոյլ
կողմն է, դժուար թէ յաջողի որեւէ գիշում ստանալ Պաքուէն: Հետեւաբար
Երեւան պէտք է գորացնէ իր բանակը՝ թոյլ չտալու որացի երկրին օգտա-
գործել ուժերու յարաբերակցութեան անհամապատասխանութիւնը՝ յաւել-
եալ ճնշում բանեցնելու Երեւանի վրայ կամ պատերազմ սանձազերծելու:
Նման ուժեղացում կրնայ իրականանալ, գործիական, բախտիկ հրթիռներ
ձեռք բերելով»:

Ապա եզրափակեց. «Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդի ապահովութեան
եւ խաղաղութեան ի խնդիր Երեւանի միակ ընտրութիւնը՝ ռուսական եւ
միջազգային երաշխիքներու ապահովումն է, նախքան Ատրպէյճանի հետ
վերջնական որեւէ համաձայնութեան ուղղուիլը»:

«Ան-Նահար այ-Արապի»
30 Յունիս 2023

ՊԱՇՏՕՆԵԱՅԻ ԿԱՐԻՔ
ՀՄԸՄ-ի ընտանեկան պարտեզը կարիքը ունի
մաքրութեան պաշտօնեայի:
Յաւելեալ մանրամասնութեան համար հեռաձայ-
նել՝ 0933 213670:

«ՄԵՐ ԳԱՂՈՒԹՆԵՐԸ ՕԺՏԵՆՔ ՅԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐՈՎ»

«Ազդակ»-ի Մտերմիկ Չրոյցը Հայեպահայ
Մտաւորական Լեւոն Շառոյեանի Հետ

Չրոյցը վարեց
Քրիստ Կորյեան

«ԱՉԴԱԿ».- Իսկ ուրիշ՞ պիտի գան հայագիտական հիմնարկի մը կամ ուսուցչական մը ուսանողները:

Լեւոն ՇԱՐՈՅԵԱՆ.- Անկեաքս իրողութիւն է, որ Միջին Արեւելքի մեր հայկական երկրորդական վարժարանները (Պէյրուս, Հայէպ կամ Պոլիս) հայեցի կրթութեան ու հայագիտական ուսումնառութեան տեսակէտէ ալ լեւա կորսնցուցած են իրենց երթմանի փայլքը: Հոնկէ շրջանաւարտ մը բացարձակապէս ի վիճակի չէ հայերէնաւանդ ուսուցիչի ամպիոնին ետին կանգնելու: Հոնի այդ պատրաստութիւնը: Այնուհանդերձ, հայերէնաւանդ ապագայ ուսուցիչը պիտի գայ կամ կրնայ գալ մի՞միայն հոնկէ՞ հայ դպրոցէն: Ուրիշ ո՞չ մէկ օճախ կրնայ կորիզը պատրաստել հայ ուսուցիչին: Հայերէնաւանդ ուսուցիչին բ ե դ մ ն ա լ ո Ր մ ա ն միակ արգանդը հայ դպրոցն է:

Բայց անհրաժեշտ է այդ կորիզը ուճացնել, սնուցանել, շաղել, կոփել, յղկել, որպէսզի պատրաստ ըլլայ ան հայերէնաւանդ ուսուցիչի քղամիզը իր ուսին առնելու ու դասարան մտնելու:

Այս դժուարին գործը, մա՛րդ պատրաստելու առաքելութիւնը, վիճակուած է հայագիտական հիմնարկներուն: Եթէ մեր դպրոցներուն հիմնարկութեան բո՛ւն նպատակը մայրենի լեզուի ուսուցումն է, ու այդ նպատակին իրագործումը հիմա գոհացուցիչ չէ ու չի գտնուիր ցանկալի մակարդակի վրայ, ուրեմն անյապաղ ձեռնարկեցէ մարդուծի պատրաստութեան:

«Ա...».- Հայերէնի ուսուցումը ինչո՞ւ կը կաղայ մեր դպրոցներուն մէջ, առհասարակ: Պատճառները արտաքի՞ն են, թե՞ ներքին:

Լ. Շ.- Այսպիսի հարցումի մը պատասխանելէ առաջ նախ պէտք է յիշեցնել, որ հայերէնը, երկրէ երկիր, պետական-պաշտօնական դիտանկնէ ենթակայ է տարբեր կարգավիճակներու: Եթէ արեւմտեան երկրներու մէջ (Ամերիկա, Եւրոպա) հայերէնի ուսուցումը բոլորովին ազատ ու անկաշկանդ է, ապա արաբական կամ մահմետական երկիրներու մէջ անկապ ենթակայ է որոշ օրէնքներու կամ օրինական տրամադրութիւններու: Այս օրէնքները, որոնք տուեալ երկրին պետական կրթական համակարգէն կը բխին, կրնան երբեմն որոշ կաշկանդումներ բերել հայերէնի ուսուցման, սակայն բնաւ չեն խափաներ կամ չեն արգելակեր հայ համայնքին իր մայրենի լեզուն սորվելու կամ սորվեցնելու բնական իրաւունքը: Հետեւաբար կրնանք ըսել, թէ ո՞չ մէկ երկիր արգելք դրած է հայերէնի ուսուցման առջեւ:

Օրինակ, շատ հետաքրքրական է Սուրիոյ պարագան, ուր պետական օրինագիծին մէջ հայոց լեզուն բնորոշուած է իբրեւ «ծիսական լեզու», այսինքն՝ եկեղեցական կամ կրօնական պարտաւորութիւններու լեզու, կամ, եթէ կ'ուզեք, աղօթասացութեան լեզու: Այս ալ, իր կարգին, անհրաժեարելի, անհաւելի կը դարձնէ անոր ուսուցումը: Խելացի կերպով ու հնարամտութեամբ ընտրուած «ծիսական լեզու» բառակապակցութիւնը իրականութեան մէջ ՎԱՀԱՆԻ ու ԵՐԿԱԹԵԱՅ ՀԱՆԴԵՐՁԱՆԵԻ դեր կը կատարէ մեր դպրոցներուն համար: Մեր վարժարաններուն կու տայ ԻՆՔՆՈՒՐՈՆՆԱՐԻՒՄԻ մը: Անելի քան յիսուն տարիէ ի վեր սուրիահայ վարժարանները կ'ապրին, կը գոյատեւեն ու իրերայաջորդ սերունդներուն իրենց մայրենին կը սորվեցնեն վերոնշեալ օրէնքին տրամադրութիւններով:

Հայերէնի ուսուցումը այսօր, կ'ենթադրեմ, որ բաղձալի մակարդակի վրայ չի գտնուիր սփիւռքի մեր բոլոր (135) դպրոցներուն մէջ, առանց բացառութեան:

Ճի՞շդ է, որ մեր կրթական հաստատութիւնները որոշ չափով հայախօս կը պահեն իրենց խնամքին յանձնուած երեխաները, գրել-կարդալ կը սորվեցնեն անոնց, բայց...

Եթէ կրթական հետազօտիչ խմբակ մը մանրամասն քննութեան ենթարկէ սփիւռքահայ վարժարաններու աշակերտութեան հայերէնի իմացութեան ընդհանուր մակարդակը, անպայման պիտի յանգնէ տխուր եզրակացութիւններու:

Մոռանա՞ք Պոլիսը (ուր թրքախօսութիւնը համատարած է), մոռանա՞ք Ֆրանսան, Արժանթինն ու Ամերիկան (ուր օտարախօսութիւնը «բնական» երեւոյթ է) ու կանգ առնենք «Երագային Հայէպ»-ի դռներուն առջեւ:

Այստեղ դեռ կը պահենք 5 երկրորդական վարժարաններ (Քարէն Եփիփէ Ազգ. Ճեմարան, ՀԲԸՄ-ի Լ. Նաճարեան-Գ. Կիլպէնկեան կեդր. վարժա-

րան, Կիլիկեան Ճեմարան, Կրթասիրաց-Ս. Չեմպերճեան Երկրդ. վրժ. եւ Հայ Աւետ. Բեթել վրժ.), առաւել՝ երկու միջնակարգեր (Մխիթարեան ու Չուարթնոց) եւ միակ նախակրթարան մը (Ազգ. Միացեալ վրժ.):

Կրնանք խոստովանիլ անվարան, որ մեր երկրորդական վարժարաններուն աւարտական կարգերու հայ աշակերտութեան մօտաւորապէս ԵՐԿԱԹ ԵՐԿՐՈՐԴԸ իր մայրենի լեզուն սահուն կարողալու անկարող է: Դժբախտ իրականութիւն մըն է ասիկա: Ա՛լ չենք խօսիր ուղղագրութեան մասին, որ մեր աշակերտներուն Աքիլլէսի կրունկն է, մանաւանդ՝ սա վերջին տասը տասնհինգ տարիներուն, երբ Դիմատետրի կամ առձեռն հեռաձայններու վրայ ամէն ոք երկու տողնոց մաղթանքն անգամ կը նախընտրէ գրել լատինատառ հայերէնով:

Մենք՝ ուսուցիչներս, յաճախ կ'աշխատինք գօտեպնդովի այն սակաւաթիւ միւսներով՝ հայերէնի հոգածու աշակերտներով, անոնց մէջ փնտռելով մեր ուրախութիւնը, մեր աշխատանքին պսակաւորումը: Բայց այս վերջիններուն թանկագին գոյութիւնը չի կրնար մոռցնել տալ մեզի այն միւս մեծամասնութիւնը, որ հայերէնի մէջ չափագ անց տկար է, հեզելով կամ կմկմալով կը կարդայ, ճշգրիտ նախադասութիւն մը չի կրնար կազմել, բառերը քով-քովի կը շարէ անկապակից կերպով, միակ բառի մը մէջ... 3 ուղղագրական սխալ կը հանէ:

Մենք՝ ուսուցիչներս, որքա՞ն կը տառապինք ասոնց դիմաց. յաճախ կը թողունք լաւերը մէկ կողմ ու կ'իյնանք այս վերջիններուն ետեւէն՝ բաներ մը փրկելու յոյսով: Բայց ընդհանրապէս չենք յաջողիր. յուսահատօրէն վա՛ր կը դնենք զենքերը, որովհետեւ ի վերջոյ կը համոզուինք, որ ոչինչ պիտի փոխուի 16-17 տարեկան այս տողոց «կարծրացած» կաղապարին մէջ: Անոնք դպրոցը պիտի աւարտեն առանց տարրական գրել-կարդալ գիտնալու: Անոնցմէ ոչ ոք հետագային հայերէն թերթի կամ գիրքի ընթերցող պիտի ըլլայ: Անոնք կորսուած ոչխարներն են Սփիւռքի մեր հօտին:

Իմ հարցումը այստեղ հետեւեալն է. հանրութիւնը որքանո՞վ իրագրել է այս ողբալի կացութեան: Մեր դպրոցներու վարչական մարմինները կամ տնօրէնութիւնները ի՞նչ ազդու միջոցներու կը դիմեն (կամ կրնան դիմել) դարմանելու համար այս կացութիւնը:

Տխուր է հաստատել նաեւ, որ մեր վարժարանները, բոլորն ալ, կը խուսափին այս մասին բարձրաձայն արտայայտուելէ: Իրենց տարեկան նիւթաբարոյական տեղեկագրերուն կամ հրապարակային գեկոյցներուն մէջ արձանագրութիւններ չեն թողուր այս մասին: Ընդհակառակն, միշտ կը նկատենք, որ վարժարաններու ամավերջի հանդէսներու ընթացքին լուրուզներն են տիրապետողը («հայապահպանում», «հայ դպրոցը ամրո՞ց է», «մեր աշակերտները զինուորագրեալներն են Հայ Դատին» եւ այլն...):

Դեռ անելի՛ն. բոլորս ալ կը տեսնենք, թէ նոյն վարժարանները ամէն տարի որքա՞ն բժախնդրութեամբ մամուլի մէջ կը հրատարակեն պաքաւորեալի քննութեանց յաջողած իրենց աշակերտներուն անունները՝ նիշերով միասին:

Նոյնը ինչո՞ւ չէ կատարուած ու չի կատարուիր հայերէնի համար, անշատաբար: Հե՛տ որ հայ վարժարանը հիմնուած է հայերէնի ուսուցման համար:

Կ'ամէնա՞նք պատկերեն: Ամօ՞թ կը զգանք:

«Ա...».- Հայերէնը մեր դարուն աւելի համահունչ դարձնելու եւ զայն նոր սերունդին աւելի մօտեցնելու համար կարելի՞ է թուարկել գործնական քաւի մը միջոցներ:

Լ. Շ.- Չկայ մասնաւոր մոզական ցայիկ մը, որով կրնանք սիրցնել որեւէ լեզու՝ ո՛րեւէ անձի: Ենթական ինք իր հետաքրքրութիւններուն մղումով պէտք է սիրէ սա կամ նա լեզուն, սա կամ նա գրականութիւնը: Իսկ «հետաքրքրութիւն»-ն ալ, իր կարգին, ծնունդ կ'առնէ այլազան ազդակներէ:

Երբեմն կը տեսնենք, որ եւրոպացի համալսարանականներ եկած են հայոց պատմութիւն սերտելու, հայ հին գրականութիւնը ուսումնասիրելու, նոյնիսկ՝ հայերէն սորվելու եւ իւրացնելու: Շահագրգռուած են ուրեմն: Թերեւս զգացական կապ մը ունին հայութեան հետ, կամ՝ ապագայ ծրագիր մը, ո՞վ գիտէ...

Մեր տողոց պարագային, եթէ հայերէնի կամ հայ գրականութեան ու պատմութեան նկատմամբ սեր մը պիտի ծլարձակի անոնց մէջ, այդ մէկը պիտի գայ դպրոցէն, բայց նաեւ՝ ընտանիքէն:

Անհրաժեշտ է ապահովել դասարանային հմայիչ մթնոլորտ, դասաւանդելի առարկան (լեզու, գրականութիւն թէ պատմութիւն) հետաքրքրական դարձնող միջոցներ, դասապահը անձանձորոյ անցընելու կերպեր: Այստեղ բո՛ւն դերակատարը ուսուցիչն է, եւ անոր ուսերուն դրուած է այս ծանր լուծը: Ուսուցիչը պիտի կարենա՞յ Արփիարեանի մը կամ Հ. Ղեւոնդ Ալիշանի մը նկատմամբ շահագրգռութիւն ստեղծել իր սաներուն մէջ: Դասագիրքին չոր կենսագրութիւններէն կամ սեւ-ճերմակ լուսանկարներէն պիտի կարենա՞յ դուրս բերել աշակերտին առօրեային առնչուող որոշ տուեալներ:

Հոս, ահաւասիկ, դա՛րձեալ ինքզինք փնտռել կու տայ որակաւոր եւ հմուտ ուսուցիչը:

Հիմա մեր տրամադրութեան տակ ունինք արդի արհեստագիտութեան լա՛յն ու գրաւիչ միջոցներն ալ (համացանց, առձեռն հեռախօս, դիմատետր եւ այլն): Հայերէնը պէտք է առնչել անոնց:

Օ՛, որքան կարեւոր է հայատառ գրառումներու պարագան: Բացէ՛ք մեր դպրոցական աշակերտներուն Դիմատետրի սեփական էջերը ու ակնարկ մը նետեցէք անոնց վրայ: Այդ էջերը ծայրէ ծայր լեցուն են լատինա-

ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

Խոյ
 Ընկերային շրջանակներու մէջ յարգանքի պիտի արժանանաք ձեր յարատեւ աշխատանքին համար: Դպրատանը:

Ցուլ
 Մօտիկ ազգականի մը ուրախութեան մասնակից պիտի ըլլաք եւ զուարճանաք: Գործի բերումով ճամբորդութիւն մըն ալ պիտի կատարէք:

Երկուորեակ
 Չանագան հարցերու լուծումը պիտի գտնէք վերջապէս՝ ձեր հնարամտութեան շնորհիւ: Յարգանքի պիտի արժանանաք:

Խեցգետին
 Չափազանց յոռետես դարձած էք եւ միայն ձեր անձնական շահերը սկսած էք հետապնդել: Ընկերասիրութիւնը վեհանձն մարդոց յատկանշան է:

Առիւծ
 Ժրջան աշխատանքէ ետք պիտի գնահատուիք: Մի՛ մտահոգուիք: Ձեր բոլոր խնդիրները պիտի լուծուին:

Կոյս
 Տիպար անձնաւորութիւն էք եւ մարդոց հիացումին արժանի էք: Անխնայ աշխատանքով բարձունքներ պիտի նուաճէք եւ ուրախանաք:

Կշիռ
 Զաւասարակշռուած ըլլալը ձեր գլխաւոր պայմանն է: Չուսպ ու խելացի էք: Մարդիկ կը նախանձին ձեր շնորհներուն:

Կարիճ
 Զեռատես ու դիւանագետ էք: Նոր գիտելիքներ ամբարելով դժուարութիւնները պիտի յաղթահարէք եւ յաջողութիւններու տիրանաք:

Աղեղնաւոր
 Անկեղծութեան ու հաւատարմութեան յատկանշաններով զինուած էք: Այդ պատճառով ալ յաջողութիւն պիտի ունենաք ձեր ծրագրած գործերուն մէջ:

Այծեղջիւր
 Մօտիկ բարեկամ մը անտիպ մը պիտի տայ ձեզի: Ծաբաթը լի է հաճելի անակնկալներով:

Ջրհոս
 Ձեր առողջութեան հոգ պէտք է տակը: Զեռաւոր երկրէ մը մեծ նուէր պիտի ստանաք: Ուրախացէ՛ք:

Ձուկ
 Այլեւայլ ծախսերով մի՛ ծանրաբեռնուիք: Խնայողութիւնը լաւ բան է: Կարճ հանգիստի մը համար օդափոխութեան կարիքը պիտի ունենաք:

ԻՆՉ ԸՆԵԼ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆԸ ԴՐԱԿԱՆ ԿԵՆՍՈՒԺՈՎ ՕԺՏԵԼՈՒ ԶԱՍԱՐ

Ձեր բնակարանի ձեւաորումը կրնայ կտրական ազդեցութիւն ունենալ անոր դրական կենսուժին (energy) վրայ: Կահոյքի դասաւորումը, իրերու շարուած ձեւը եւ պատերու յարդարումը կըրնան ազդել ձեր տրամադրութեան բարձրացման ու տան դրական կենսուժի ապահովման վրայ: Տան մէջ ձեր շրջապատի քանի մը աննկատ փոփոխութիւններն անգամ կրնան մեծ ազդեցութիւն թողուլ ձեր տրամադրութեան վրայ:

Բնակարանը Յարդարել Տրամադրութիւն Բարձրացնող Գոյներով

Ձեր բնակարանը պէտք է զարդարուած ըլլայ այնպիսի բաներով, որոնք ձեզ երջանկութիւն կը ներշնչեն: Առաջին քայլը՝ գոյներու ճիշդ ընտրութիւնն է: Գոյնը մեծ ազդեցութիւն կը թողու մեր կենսանքի վրայ, եւ գոյներու այն համադրումը,

մը, որ ձեր տրամադրութիւնը չի բարձրացներ, կրնայ բացասական անդրադարձ ունենալ ձեր հոգեկան եւ մտային աշխարհին վրայ:

Ուստի տան մէջ բարձր տրամադրութիւն ունենալու կամ գէթ հանգիստ ու ապահով զգալու համար, ընտրեցէք պատի կամ կահոյքի այնպիսի գոյներ, որոնք ձեր տրամադրութիւնը բարձր կը պահեն: Եթէ շեշտուած գունաւորում չէք նախընտրեր, կրնաք միագոյն պատերը յարդարել գունաւոր պատկերներով: Ձեր տունը ձեր պատկերն է վերջապէս, ուստի կրնաք պատերը կամ տարբեր դարանները յարդարել ձեր ընտանեկան կամ ընկերներու հետ հաճելի պտույտներու կամ բնութեան ձեր նախասիրած վայրերու պատկերներով, որպէսզի դրական կենսուժ ստեղծէք տան մէջ:

Ձանք Թափեցէք Ձեր Ննջասնեակը Տեւաբար Կոկիկ Պահելու

Զարկ է իմանալ, որ տան մթնոլորտին մաս կը կազմէ իւրաքանչիւր սենեակի մթնոլորտ: Ամե-

նակարեւոր սենեակներէն մէկն ալ ննջասնեակն է, որ առաւելաբար կը հանգստանաք: Ննջասնեակի մթնոլորտը դրական պահելու համար

նախ յարկ է առաւօտուն անպայման շտկել ձեր անկողինը ու բաց չձգել զայն:

Մաքրութիւնը՝ Զանգստացնող Ազգակ

Թափափուքն ու աղտը բացասական ազդեցութիւն կ'ունենան ձեր տրամադրութեան վրայ: Ձեր տունը մաքրելով դուք կը վանէք բացասական տրամադրութիւնն ու բնակարան կը մուծէք մաքուր, դրական կենսուժ: Անկախ թէ տան տարածքը մեծ է, թէ փոքր, կարելի է ամէն բան կոկիկ, դասաւորուած ու մաքուր պահելն է՝ հանգըստացնող եւ դրական տարածք ստեղծելու համար: Թէեւ երբեմն յոգնած ըլլալով բնականաբար տրամադրութիւն չէք ունենար տան իրերը դասաւորելու, եւ շատ մը բաներ կրնան կուտակուիլ ու խառնաշփոթ վիճակ ստեղծել, սակայն շաբթուան մէջ քանի մը ժամ տրամադրելով բնակարանի դասաւորման ու մաքրութեան, անպէտք իրերէն ու հագուստներէն ձերբազատելով, դուք կրնաք ձեր բնակարանը կոկիկ ու հանգստաւետ պահել:

Լուսաւորեցէք Ձեր Սենեակը

Ձեր տան դրական լիցք հաղորդելը կրնայ շատ պարզ միջոցով մըն ալ՝ լուսաւորումով իրականանալ: Մասնագէտներու կարծիքով, դրական կենսուժով հարուստ են այն բնակարանները, որոնք արեւի շատ ենթակայ են բնական լոյսի: Այս մէկը կապուած է նաեւ բնակողներու հոգեկան առողջութեան եւ դրական վիճակին հետ, մինչդեռ մութ

եւ անօդատուն բնակարաններու բնակիչները արեւի ջղային ու բացասական կ'ըլլան:

Զետեւաբար յաճախ բացէք ձեր տան վարագոյրները կամ պատուհանները, յատկապէս երբ խոհանոցը ճաշ կը պատրաստէք կամ ստուսնեակը համակարգիչով կը զբաղիք: Եթէ ձեր տան որոշ սենեակներ բնական լոյս չի հասնիր, գաւառը օժտեցէք լամպերով կամ լուսաւորող այլ սարքերով: Զայելիներն ալ դրական ազդեցութիւն կը թողուն, որովհետեւ անոնք կ'արտացոլացնեն լոյսը եւ տարածութիւնները արեւի մեծ ու բաց կը դարձնեն:

Կարելիութիւն Տուէք Տան Յարդարման

Տան յարդարումը (տեքորը) կրնայ տրամադրութիւն բարձրացնել: Զետեւաբար ձեր տան պատերը յարդարեցէք արուեստի ընտիր գործերով, վարագոյրներու եւ կահ կարասիներու դասաւորումը կատարեցէք այնպիսի ներդաշնակութեամբ, որ հանգստութիւն եւ բարձր տրամադրութիւն ներշնչէ ձեզի: Ձեր տան մէջ անպայման գետեղեցէք բոյսեր, որոնք կրնան ներծծել բացասական կենսուժը եւ արտաբերել դրական կենսուժ: Օգտագործեցէք նաեւ անուշաբոյր օճառներ կամ խունկ, որոնք կը նպաստեն մթնոլորտի բարելաման:

Մարզական

Ռաֆֆի Սիկանյան

ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՆ

- Պասքեթի Միջազգային Դաշնությունը՝ FIBA-ն, իրաւունք տուաւ Սուրիոյ՝ հիւրընկալելու Ֆրանսայի ողոմպիական խաղերու Ասիոյ գտման մրցումները, որոնք սկիզբ պիտի առնեն 12 Օգոստոսին: Աւելցընենք, որ անցեալ շաբթուան ընթացքին Դամասկոս այցելեց Ասիոյ Պասքեթի Դաշնութեան ընդհանուր քարտուղար Յակոբ Խաչերեանը, որ հանդիպումներ ունեցաւ Սուրիոյ պասքեթի պատասխանատուներուն հետ:

- Դամասկոսի Ուստի պասքեթի խումբին միացաւ Լիբանանի հաւաքականի եւ Ռիատի խումբի խաղացող Ամիր Սուլուտը՝ մաս կազմելու աւարտական փուլի մրցումներուն:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԻՐԻԿ ՅՈՎԷՏԸՆ՝ ԸՍԲԸԱՍԱՐՏԻ ԵՐՈՊԱՅԻ ԵՐԻՏԱՍԱՐՂՆԵՐՈՒ ԱՆՈՅԵԱՆ

Հայաստանի յունահռոմէական ոճի ըմբիշ Իւրիկ Յովէտան ոսկի մետալ նուաճեց Սպանիոյ մէջ ընթացող մինչեւ 20 տարեկաններու Եւրոպայի առաջնութեան: 63 քկ. ծանրութիւն ունեցող մարզիկը եզրափակիչ մարտին մեծ դժուարութեամբ յաղթեց մոլտովացի Վիտալի Երոմիենկոյին: Իւրիկ Եւրոպայի ախոյեան հռչակուեցաւ լրացուցիչ ցուցանիշով: Նոյն մրցաշարքին, յունահռոմէական ոճի ըմբիշ, 87 քկ. ծանրութիւն ունեցող Վիգէն Նազարեան, արծաթե մետալ նուաճեց:

Եզրափակիչ մրցամարտին հայ մարզիկը 4-5 հաշիւով անակնկալ պարտութիւն մը կրեց վրացի Ալիկո Փոլկվաձեիէն: Ան բաւարարուեցաւ արծաթե մետալով:

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ

ՄՊՈՓԵՆ ՌԻԱԸՆ ՊԱՅԱՆՉԵՑ 240 ՄԻԼԻՈՆ ԵՐՈ

Ֆրանսայի ախոյեան Փարիզ Սան ժերմանի եւ Ֆրանսայի հաւաքականի 24-ամեայ յարձակող Զիլիան Մպպիէի ներկայացուցիչները լրջօրէն կը շարունակեն Ռէալ Մատրիտի հետ բանակցութիւնները: Ըստ սպանական մամուլի տեղեկութիւններուն, Մպպիէ արքայական ակումբէն պահանջած է պայմանագրութեան ժամկետի ընթացքին աշխատավարձի եւ նուէրներու նիւթական գումարը հասցնել 240 միլիոն եւրոյի: Եթէ այս ամբան անոր փոխարութիւնը իրականացուի, Ռէալ նաեւ 180-200 միլիոն եւրո պետք է վճարէ ֆրանսական ակումբին:

Ռէալի ղեկավարները Մպպիէի հետ պիտի բանակցին, եթէ ան չերկարաձգէ պայմանագրութիւնը փարիզեան ակումբին հետ եւ յաջորդ ամբան անվճար միանայ մատրիտեան խումբին:

ԽԱԶԲԱՌ (ՄԽ 445)

Պատրաստեց՝ Մարինա ԶիլԱբօշեան-Պօղիկեան

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Հորիզոնական

1. Մխալելու հակամետ: Խոպան տեղեր աճող բոյս:
2. Տառի մը անունը: Առարկայ: Անգօր:
3. Հայ գուսան: Կրկնուած ձայնաւորներ:
4. Հակառակ՝ 460: Հակառակ՝ փոխադրամիջոց մը:
5. Անմիջապէս: Հակառակ՝ փոքրացնող մասնիկ:
6. Հիւղակ: Հակառակ՝ կակուղ հացիկ:
7. Հակառակ՝ շաղկապ:
8. Յաղթակազմ:
9. Միշտ աճող: Որթատունկի ճիւղ:
10. Անսահման: Տարածքի միաւոր:
11. 420: Աղէկ:
12. Սաստիկ ծեծի ենթարկել: Լեզուով մը՝ այո:

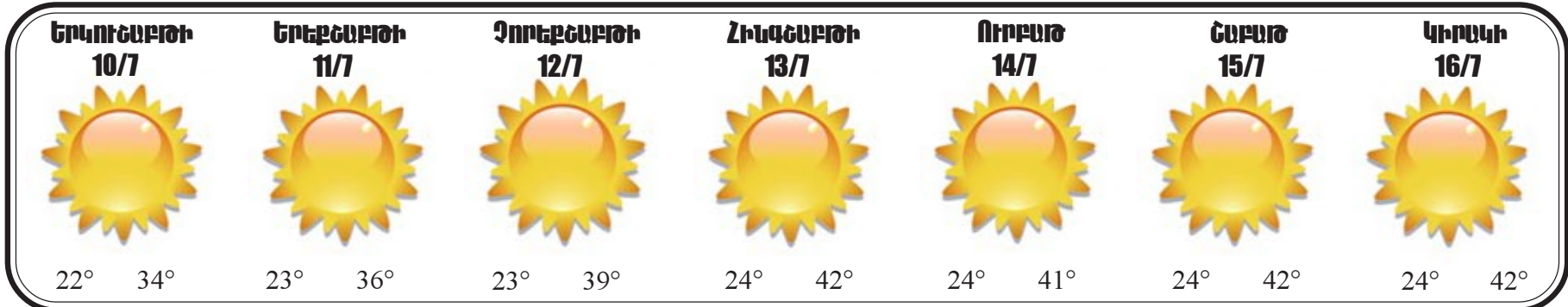
Ուղղահայեաց

1. Հնարագիւտ: Ոտանաւորի տողերուն նմանահնչիւն վերջաւորութիւնը, որ կը կրկնուի երկու կամ ամելի անգամներ:
2. Կասկած: Հոգեկան հիւանդութեան տեսակ մը:
3. Գոյք: Հակառակ՝ յոգնակերտ մասնիկ:
4. Լեցուն: Միայն: Երաժշտական ձայնանիշ:
5. Հիմա: Հակառակ՝ 5100:
6. Առանց ձայնաւորի՝ անձուկ: Հակառակ՝ 670: Ձայնանիշ:
7. Կարող: Ուսի վրայ դրուող եկեղեցական կերպաս:
8. Հաց: 7400: Հակառակ՝ շաղկապ:
9. Զօրութիւն:
10. Խառն: Արցախեան ազատամարտիկ Աշոտ Դուլեանի ծածկանունը:
11. Աղբիւր: Շաղկապ: Կրկին:
12. Ֆրանսահայ գրող Վազգէն Ծուշանեանի երկերէն:

ԽԱԶԲԱՌ (ՄԽ 444)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	տ	ա	լ	դ	ր	ն	ւ	ա	տ	ի	ք	
2	ա	ն	կ	ն	կ	ա	լ	ա	ր	ի		
3	դ	է	ն	դ				ի	ք	ա	ն	
4	ա	ծ	ա	ե	ա			ն	ա	ւ	ա	
5	ք	ք	ն	ք	ն			ձ	ք	ի		
6	ա	է	ք	ս	ի	ն		ն	ն	ն		
7	ն	լ	ն	ի				ա	ք	դ		
8	ձ	ի	ւ	ա	ծ	ա	ծ	կ		ի		
9	մ	ի	կ					ն	կ	ա	ք	
10	ա		ն	ա	մ	ի	կ	ն	ն	ն		
11	ք		տ	ի	ք			կ	ա	ն	ա	
12	ն	ք	ն	ւ	ն	դ	օ	տ	ն	ա	ն	

ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆԸ՝ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԳԱՀԱԿԱԼ ՆՍՕՏՏ ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՆԱՓԱՐ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՕԾՄԱՆ 28-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻՐՈՎ

Տևօրինություններ Բերիոյ Յայնոց Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Գերշ. Ս. Մակար Սրբ. Եպս. Ազգարեանի, Կիրակի, 2 Յուլիս 2023-ի առաւօտուն, Բերիոյ Յայնոց Թեմի բոլոր եկեղեցիներէն ներս, յընթացս Սուրբ Եւ Անմահ Պատարագին, Յայրապետական Մաղթանքի արարողակարգ կատարուեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան Գահակալ ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. Վեհափառ Յայրապետին կաթողիկոսական ընտրութեան եւ օծման 28-ամեակին առիթով:

Առաջնորդ Սրբազան Յայրը հանդիսապետեց Յալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ Սուրբ Պատարագին եւ Յայրապետական Մաղթանքի արարողակարգը կատարեց, ներկայութեամբ՝ Ազգ. Վարչութեան անդամ-

Սրբազան հայրը դիտել տուաւ, որ Զրիստոս Ժողովուրդին կը խօսի եօթ առակներ, որոնց ընդմէջէն կարելոր ճշմարտութիւններ կը բացայայտէ եւ ժողովուրդը կը հրաւիրէ գիտակցութեամբ անդրադառնալու Աստուծոյ յաւիտենական Արքայու-

թիւնը մարդու հոգիին եւ սրտին մէջ հաստատելու եւ դէպի յաւիտենականութիւն աճելու կարելորութեան:

Սրբազան հայրը առաւել իմաստը բացատրելով յայտնեց, թէ բարի սերմեր ցանող մարդը մեր Տերը Յիսուս Զրիստոսն է, որ աշխարհի եկաւ բարի սերմեր սերմանելու: Բարի սերմերը կը խորհրդանշեն Զրիստոսի պատկերին նման ստեղծուած հաւատացեալները: Արտը կը խորհրդանշէ աշխարհը, Աստուծոյ անդաստանը եւ եկեղեցին, իսկ թշնամին՝ սատա-

ներու եւ ժողովուրդի գաւակներուն: Ս. Պատարագ մատուցեց Արժ. Տ. Չարեհ Զինյ. Շաքարեանը: Յայրապետական մաղթանքի արարողակարգի ընթացքին գոհա-

նան է, որուն նպատակն է մարդոց կենքին մէջ չարիք սերմանել եւ մեղսասիրութեան, աշխարհասիրութեան եւ ամէն տեսակ անպարկեշտ վերաբերմունքի ճամբով մար-

բանական աղօթք կատարուեցաւ եւ «Ի Վեհ Բարձանց» մաղթերգը երգուեցաւ: Վեհափառ Յայրապետին բարեմաղթութիւններ ուղղուեցան եւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ս. Աթոռին պահպանութիւնը հայցուեցաւ:

դիկը Աստուծոյ հեռացնել եւ կորուստի դատապարտել:

Մակար Սրբազան յիշեցուց, թէ որովհետեւ առաւել ճամբով մեզի կը բացատրուի, թէ ինչպէ՛ս մարդկային կենքին մէջ, թէ եկեղեցական ընդհանուր շրջագիծէն ներս, երկու տեսակ մարդիկ միասնաբար կ'ապրին եւ պիտի ապրին՝ թէ՛ հաւատացեալները եւ թէ՛ անհաւատ-

Թղթակից
Շաբ.՝ 12 6 >>

ՀԱՅ ԱՒԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԸ ՕԺՏՈՒԵՃԱՒ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՅ, ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՅ ՀԱՄԱՅՆՔԱՊԵՏԱՐԱՆՈՎ ՄԸ

Յովանաւորութեամբ Սուրիոյ Յայ Աւետարանական Յամայնքապետ Վերապատուելի Դոկտ. Յարութիւն Սելիմեանի, Կիրակի, 3 Յուլիս 2023-ին «Պաաս» կուսակցութեան Յալէպի մասնաճիւղի քարտուղարին, Յալէպի նահանգապետի ներկայացուցիչին, ՀՀ Յալէպի գլխաւոր հիւպատոսութեան խորհրդական-հիւպատոսին, խորհրդականին, ՀՀ մարդասիրական առաքելութեան գնդապետին, քրիստոնեայ եւ իսլամ

ցումը իրականացած էր համայնքապետ Վերապատուելի Դոկտ. Յարութիւն Սելիմեանի ծրագրաւորումով եւ անխոնջ հետապնդումով: Յամայնքապետարանի իւրաքանչիւր բաժին հայկական խորհրդանշական դրոշմ մը կը կրէր:

Բացման հայերէն խօսքով Լուսին Ապաճեան-Զիլվաթեան անդրադարձ մը կատարելով Յայ Աւետարանական Յամայնքի պատմութեան եւ քրիստոնեական-դաստիարակական առաքելութեան ըսաւ, որ այսօրուան նախածեռնութեամբ Նորակառոյց համայնքապետարանը կու գանք նուիրել հայ ազգին ու ժողովուրդին:

Այնուհետեւ ներկայութեան ժամանակ Յայ Աւետարանական Յամայնքի յետպատերազմեան տարիներուն եւ աղէտաբեր երկրաշարժին յաջորդող ամիսներուն համայնքապետներուն, հալէպահայ երեք կազմակերպութիւններուն եւ միութիւններուն ներկայացուցիչներուն, ինչպէս նաեւ Յայ Աւետարանական համայնքի ներկայացուցիչներուն մասնակցութեամբ տեղի ունեցաւ Յայ Աւետարանական Յամայնքի Նորակառոյց համայնքապետարանին բացումը:

Յայ Աւետարանական Բեթլէ եկեղեցւոյ եւ վարժարանին հետ ամբողջական համալիր մը կազմած Նորակառոյց, շքեղ համայնքապետարանը օժտուած էր համայնքապետի գրասենեակով, դահլիճով, մշակութային եւ եկեղեցական ձեռ-

պահական, դաստիարակչական եւ շինարարական իրագործումներուն եւ Նորակառոյց համայնքապետարանի կառուցման փուլերը ցուցադրող հաղորդում մը:

Արարկներու յատուկ «Թեխիլթեան» սրահով, ժողովասենեակով եւ վարչական աշխատանքներու յատուկ բաժիններով:

Կառուցուած էր հունգարական «Hungary Helps» բարեսիրական կազմակերպութեան նիւթական յատկացումով, իսկ ճարտարապետներն էին տեղացի մասնագետներ՝ Ֆայսալ Տուպա եւ Ռադատ Տանիլէ:

Համայնքապետարանի կառու-

Արարեալ խօսքով Սոնալի Ղազաւա ներկայացուց յայտագիրը եւ իրաւիքը Վեր.Դոկտ. Յարութիւն Սելիմեանը՝ իր սրտի խօսքը ուղղելու:

Վերապատուելի ներկայներուն ուղղուած բարի գալուստի իր խօսքին մէջ շեշտեց, որ այս ձեռնարկը հայ աւետարանական համայնքին կողմէ եկեղեցւոյ հոգեւոր, կրօնական, կրթական եւ մշակութային դե-

Թղթակից
Շաբ.՝ 12 6 >>